



---

**OSEL  
A  
STÍN**

---

*Své múze  
Karlů Schoenbaumovi  
vděčně  
V+W*

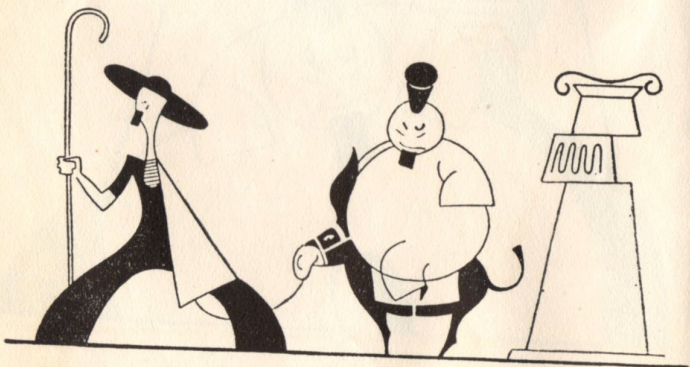
---



## OSOBY

BŮH DIONÝSOS  
HIPPODROMOS,  
miláček lidu  
HEKATOMBA,  
jeho žena  
REKORDIKLES,  
miláček dam  
KONTOKORENTOS,  
miláček Štěstěny  
SYNEKDOCHA,  
jeho žena  
PAPRIKIDES,  
županos  
LABANOS  
PRVNÍ ZELINÁŘ  
DRUHÝ ZELINÁŘ  
PRVNÍ KRAMÁŘKA  
DRUHÁ KRAMÁŘKA  
NEZAMĚSTNANÝ  
ŽEBRÁK  
PRVNÍ LÉKAŘ  
DRUHÝ LÉKAŘ  
SKOČDOPOLIS,  
oslař  
NEJEZCHLEBOS,  
zubař  
OSEL  
DIONÝSOVY DRUŽKY  
OSLOVÉ  
VOJÁCI  
DÁMY  
LÉKAŘI  
LID ABDÉRSKÝ

Poprvé provedeno v *Osvobozeném divadle* v Praze  
dne 13. října 1933.  
Režie *J. Honzl*, hudba *J. Ježek*, kapelník *J. Ježek*,  
choreografie *J. Jenčík*, výprava a kostýmy *B. Feuerstein*.





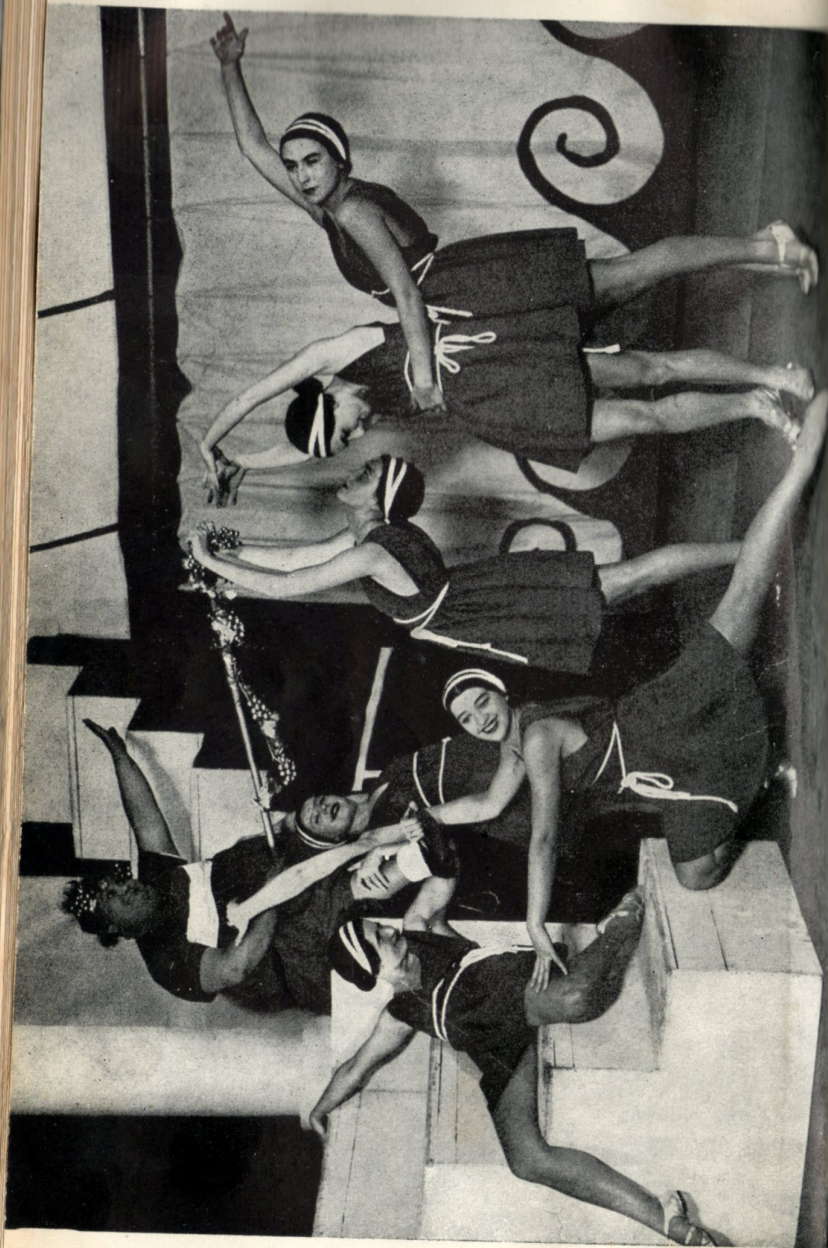
OSOBY

The text in this block is mirrored bleed-through from the reverse side of the page and is largely illegible due to its orientation.



Dionýsos /Fr. Černý/





Jenčíkovy girls v prologu

## DÍL PRVNÍ

### Prolog

Dionýsovo elegické distichon

*Před oponou, která představuje zeď a za ní blankytné antické nebe s bílými oblaky, stojí nehybná skupina tanečnic v postoji řeckého vlysu.*

*[Dionýsos a jeho družky]*

DIONÝSOS *[recituje s doprovodem hudby]*

Hle, tady bosonohé bůh Dionýsos má děvy.  
Sochař je vytesal sám, život však může jim dát  
Jenom bůh Dionýsos, kteréžto božstvo jsem já sám.  
Hej, holky, hejbejte se, rejďte rejdivý rej.

*[Vlys oživne, tanečnice tančí]*

Aj, diváci náhodní, kteří jste se s večerem sešli,  
Ptáte se, kdože já jsem, odkud mne vítr přivál.  
Odpověď mějte jen mou, vždyť bůh nemá důvod se pýřit:  
Po horách, po dolínách, hájem i doubravou zní  
Halali, holadrio, když veselá má tlupa táhne.  
Od vinice k vinici jesení k vinobraní  
Své děvečky si vedu, se soumrakem sedáme k moku,  
Po patře válíme lok, prázdný je ve chvíli sud.  
Pili jsme Maurodafne, ba známe i Lacrimae Christi.  
Po těžkém tokajském tahleta sladce líbá,  
Burgundskou rudou krví se zas té zaokrouhlují boky,  
Nikdy tak neskotačí, nikdy se nesměju víc,  
Jako když tahleta zas sebe opila šampaňskou číší,  
Rýnské zas téhleté dá britký a ohebný šprým,  
Celou noc nedá mi spát tahle, když jí dám portského  
loknout,

Tu ta je žernosecká, mámí mne ze všech nejvíc.  
Nedělá těžkou hlavu a každou starost nahradí slastí.



S touhletou družinou já vesele světem tčkám.

*[Hudba umlkne]*

Vážené shromáždění, jako bůh štávy, mízy, plodné práce a jako jediný pravoplatný vynálezce divadla dovoluji si já, bůh Dionýsos alias Bakchus, uspořádati dnešního večera na vaši počest divadelní představení se zpěvy, hudbou i tancem. Krásné dámy a moudří pánové...

TANEČNICE / Bakchuse, hexametru! Vždyť při próze nám nohy netančí!

DIONÝSOS / Ach, pardon, mé dámy.

*[Hudba]*

Zkrátka a dobře, draží, mně nelíbí se poměry zdejší.

Všude vidím samý žal, všude slyším jenom pláč.

Co jste si to vzpomněli s tím věčným slovíčkem „krize“?

Předvedu vám tady hru, jen abych vám protřel zrak.

Děj je vzat z mého mládí, kdy ještě jsem se toulal po  
Řecku,

Příhoda z Abdéry, vy to zvete Kocourkov.

Sepsal jsem si to já sám a sám si v tom taky zahraju.

Nikdo neví, že jsem bůh, prozradím se v pravý čas.

Teď, holky, hejbejte se a nasadte herecké masky!

*[Tanečnice odejdou]*

V této hře jde mi o to, dokázat, že jste stejní,

že se lidé nemění a že vždycky byli stejně hloupí.

Můžete se tomu smát, můžete mít i vztek,

V obojím však případě padne to vždycky na vás.

*[Vřeví bubnu. První maska vstoupí]*

Zde vidíte první postavu této satirické komedie.

Je to idealista, miláček lidu, charakter plný

krásného odhodlání, leč slabé jeho srdce a ple-

tichy prohnílého prostředí zvrtnou jeho štěstí.

*[Druhá maska vstoupí]*

A hle, postava další, racionalista, dámy a pánové, racionalista, opakuji s hnusem, ačkoliv to nemá být nadávkou, nýbrž pouhou charakteristikou.

*[Třetí maska vstoupí]*

A již přichází postava třetí. Pánové ho všichni znají. Pánům jde na nervy. Hraje tenis, hraje golf, hraje taky na kytaru. Krade čas, krade také peníze. Miláček dam, neb se denně holt, dobře se šatí a zdvívá kapesníček, když dámě upadne.

*[Čtvrtá maska vstoupí]*

Zde jedna z dam, o nichž byla řeč. Tak často se rozvádí, že již neví, jak se jmenuje. Střídá boty, střídá ponožky, střídá manžely. Hraje dobře bridž a půjde pryč.

*[Pátá maska vstoupí]*

Aby učinila místo dámě jiné; čemu předešla dáma říká flirt, tomu tato dáma říká první láska, nikoliv z romantismu, nýbrž z hlouposti. Pastva pro oči. Pastva pro sňatkové podvodníky.

*[Šestá maska vstoupí]*

A poslední postava, která se dostavila koňmo, neboť právě sestupuje z úředního šimla. Postava stará a omšelá, právě tak jako justice, které slouží. V úřadech se drží hlavně proto, aby zasedávala místo mladým.

*[Vřeví bubnu]*

Hajdy teď do kulisy a hrajte mi s vervou a chutí.

Vy pojdte do Abdéry, spatříte smetánky střed.

*[Tma. Fanfára]*





**Obraz první**  
Hořejších deset tisíc abderských

*Hala v domě Hippodromově. Decentně mondénní přepych místnosti je zpestřen zátiším z věnců, květin a darů. Uprostřed divan. Vchází se po schodech. V pozadí vchod do zahrady. Je večer.*

**SCÉNA PRVNÍ**  
*Hekatomba, Otok, pak Hippodromos*

*/Otok urovnává věnce a dary, Hekatomba ho koriguje/*

HEKATOMBA / Narovnej tu stuhu, aby ten nápis byl vidět. Ty růže dej dopředu, tak, a trochu stranou, ať je vidět na ten pohár. Pak dohlédni v zahradě na bufet a spusť vodotrysk.

OTROK / A kde budou parkovat nosítka hostí, ó paní?

HEKATOMBA / Pod sochou Afroditinou, jako vždycky.

*/Otok odejde/*

HIPPODROMOS */vstoupil a stál u vchodu při posledních slovech s kyticí v ruce/* Jako vždycky! Pod sochou Afroditinou, jako vždycky! Tak to tedy není poprvé a asi také ne naposled, co?

HEKATOMBA / A co?

HIPPODROMOS / To rande! Ta schůzka, to dostaveníčko. A pod sochou Afroditinou, by to bylo milostnější.

HEKATOMBA / O čem to mluvíš, vlastně?

HIPPODROMOS / O tom, co slyším. Já slyšel, jak jsi říkala: Pod sochou Afroditinou, jako vždycky.

HEKATOMBA / ...ano, budou parkovat nosítka hostí.

HIPPODROMOS */rozpačitě/* Ach... to je možné...



to je vlastně jisté...

HEKATOMBA / Vždycky myslíš o mně jen to nejhorší. Když už mi nedůvěřuješ, tak tolik vkusu u mne můžeš předpokládat, že bych si nedávala schůzku v první výročí našeho sňatku.

HIPPODROMOS / A to zas... vždyť víš dobře, že jsem se s tebou seznámil zrovna v den druhého výročí tvého prvního sňatku. A líbala jsi mne!

HEKATOMBA / Patrně toho lituješ?

HIPPODROMOS / Hekatombo, nebuď cynická. Mně se zdá, že ty lituješ, že ses rozvedla s Kontokorentem!

HEKATOMBA / Prosím tě, nebuď komický. Co mi vlastně vyčítáš? Nač si stěžuješ? Nevedu ti dům? Nemiluji tě? Neudržuji společenské styky pro tvou kariéru? Před rokem jsi byl umouněný demagog, společnost se ti smála. Dnes se tě bojí, počítá s tebou. Nerada se chlubím, Hippodrome, ale...

HIPPODROMOS / ...prokázala jsi mi neocenitelné služby, drahá, ano, jsi božská...

HEKATOMBA / ...nejsem vůbec božská, znám trochu lidí a mám kapku vkusu. Líbí se mi, když se zachovává forma, a hnuší se mi manželské scény v takový den, jak je dnes.

HIPPODROMOS / Vidíš to, ty budeš přece jen božská; šlechetná, patricijská duše, to je marné, a já jsem nízký plebejský chlap... ne, ne, Hekatombo, nech mne při tom, já jsem mizera. Podlá bytost, víš, to jsem a to mi neber.

HEKATOMBA / Jen se, prosím tě, zase neponižuj.

HIPPODROMOS / A to já se zase budu ponižovat; vždyť já jsem plaz, Hekatombo, pouhý plaz u tvých nohou. Přinesl jsem ti kytku. Přijmeš ji od plaza?

HEKATOMBA / Je to od tebe milé. Dám ji na nejlepší místo. *[Dává květiny mezi věnce]*

HIPPODROMOS *[spatří věnce]* Co je to? Kdo to sem

dal? To je pro tebe od pánů?

HEKATOMBA / Ale ne, to je od přátel, hlavně od tvých stoupců.

HIPPODROMOS / Ach tak, to je pro mne. *[Čte nápis na stuhách]* Našemu vůdci — Dřevorubci, Svému miláčkovvi — Lid abderský... Hip, hip, hip, Hippodromovi. — A od koho to je? To je od koktavých, nebo co?... Či snad je to urážka, copak koktám? *[Čte]* Že jste se mne ujal proti celníkům — vinař... a tady je láhev... to je úplatek, to jsou samé úplatky, to se všechno musí vrátit!

HEKATOMBA / Neblázni, vždyť jsou to dary, pozornosti od lidí, kteří tě milují.

HIPPODROMOS / To ne, já nikdy nechci nic dělat za odměnu. Já vedu lid proti jeho utiskovatelům, já šlehám bezpráví hlava nehlava, ale pobírat nebudu, Hekatombo, pobírat nebudu! Ven s tím!

HEKATOMBA / Dobře, nerozčiluj se, vrátíme to, ale až odejdou hosti.

HIPPODROMOS / Jací hosti zase?

HEKATOMBA / Pozvala jsem pár lidí na malou noční slavnost. Máme přece výročí.

HIPPODROMOS / A to nebudeme sami?... Jako loni, touhle dobou?

HEKATOMBA / To byla svatební noc, loni touhle dobou.

HIPPODROMOS / No, ale já jsem myslel, že když je výročí...

HEKATOMBA / Dost. Vydáváš se v nebezpečí, že se mi zhnusíš.

HIPPODROMOS *[odstrčeně]* No dobře, vždyť já už nic neříkám, já vím, že tak elegantní nejsem, jako byl tvůj první manžel... Směl bych snad aspoň vědět, koho jsi pozvala?

HEKATOMBA / Právě jsem tě chtěla požádat, abys to přehlédl.



HIPPODROMOS /*čte seznam hostí*/ Epaminondová, Themistoklová, Aristidová... to je jeho sestra?  
HEKATOMBA / Ne, to je žena jeho bratra.  
HIPPODROMOS / Copak on se oženil?  
HEKATOMBA / Vzal si přece bývalou Epaminondovou.  
HIPPODROMOS / Epaminondová už je tady.  
HEKATOMBA / To je druhá Epaminondová, bývalá Themistoklová.  
HIPPODROMOS / A kdo je tahle nynější Themistoklová?  
HEKATOMBA / To je bývalá Aristidová... vždyť je to jednoduché.  
HIPPODROMOS / A to se tu všechny sejdou?  
HEKATOMBA / Co je na tom? To je ve společnosti zvykem.  
HIPPODROMOS / A já jim raději budu říkat madame, abych se nesplet. *(Pojednou strne nad seznamem)* Co je to tady? Co je to? Kontokorentos. To je přece tvůj první muž!?  
HEKATOMBA / Slíbil, že přijde se svou paní.  
HIPPODROMOS / To nemyslíš vážně? To je přece můj politický odpůrce a tvůj bývalý muž. Dva lumpové v jedné osobě.  
HEKATOMBA / Nauč se konečně už jednou oddělovat společenský život od veřejného!  
HIPPODROMOS / Žádné oddělování. Je to můj nepřítel a já jsem jeho nepřítel. Oddělovat! To bych si musil utrhnout hlavu. Jak já k tomu přijdu, dávat ve svém domě své chleběčky a své víno svému úhlavnímu nepříteli! Co tomu řeknou mí straníci? Jak vypadám?  
HEKATOMBA / Jako společenský člověk. Je to tvůj zájem a tvá povinnost poznat dobře svého nepřítele. Znáš ho jako politika, poznej ho jako člověka.  
HIPPODROMOS / Jako člověka! Ty ho máš ráda! Řekni, že ho máš ráda, a já jdu.







Jindřich Plachta

HEKATOMBA / Nemluv nesmysly.

HIPPODROMOS / Tak já tedy mluvím nesmysly  
a za to jsem asi miláček lidu, že ano? Ty ho máš  
ráda! Přiznej se!

HEKATOMBA / Ale nemám.

HIPPODROMOS / Máš, já to vím.

HEKATOMBA / Tak tedy ano.

HIPPODROMOS / Tak tedy máš...

HEKATOMBA / Když chceš?...

HIPPODROMOS / Já nechci, ty chceš! Proto ho  
zveš. Ale já to trpět nebudu. Já, prosím, vím,  
kdy se mám rozčilit. Já dovedu být tvrdý, když  
vidím nestoudnost!

HEKATOMBA / Tak už dost! Jakápak nestoudnost?

HIPPODROMOS / A co je to jiného, ne-li nestoud-  
nost? Tyhle všechny Epaminondové, bývalé  
Aristidové a budoucí bůhvíjaké?

HEKATOMBA / Já jsem také rozvedená.

HIPPODROMOS / A to mne žere! A ještě zveš svého  
prvního muže. Kde tady vidím slušného člo-  
věka? Já ho hledám. Prosím, já ho hledám.  
Pročpak se nepozve takový poctivý a mužný  
mladík... skromný... no, není tady!

HEKATOMBA / A kdo?

HIPPODROMOS / Rekordikles.

HEKATOMBA / Rekordikles?

HIPPODROMOS / Ano, Rekordikles, sportovec, poc-  
tivec, muž!

HEKATOMBA / Jak to myslíš?

HIPPODROMOS / Tak, jak to říkám...

OTROK /vstoupí/ Narcissos Rekordikles.

HIPPODROMOS / On sám! Ať vstoupí, ať jde dál,  
ať kráčí, ať se přiblíží!!

*/Otrok odejde. Hekatomba se směje/*

HIPPODROMOS / Takovým lidem se směješ; buď  
na něj vlídná.



SCÉNA DRUHÁ

*Předešlí, Rekordikles*

*/Rekordikles vchází/*

HIPPODROMOS / Buď mi vítán, Rekordikle. Právě jsme o tobě mluvili.

REKORDIKLES */podává Hekatombě květiny/* Dovolil jsem si vám přinést květiny k vašemu výročí. Nechtě Afrodité bdí nad vaším štěstím, jak říkávali staří Řekové.

HIPPODROMOS / Velmi dobře jsi promluvil o starých Řecích, příteli. Nejvyšší čas, abychom vzpomněli svých předků. Od poslední války morálka upadá.

HEKATOMBA / Ty snad nemáš co vyčítat strážkyni Afrodité?

HIPPODROMOS / Ó, kdyby všechna manželství abdérská stála na tak pevných základech jako naše.

REKORDIKLES / Opravdu, mnohdy jsem o tom přemýšlel.

HEKATOMBA / Zůstanete s námi na večírku, že ano?

HIPPODROMOS / Rekordikle, to je bez řečí.

REKORDIKLES / Velmi rád bych zůstal... ale jsem v tréninku...

HEKATOMBA / Jednou byste mohl učinit výjimku... pojíte a popijete s námi...

HIPPODROMOS / Nesváděj, Hekatombo, vidíš ten vzácný a pevný charakter. Než, zůstaneš zde o vodě a o sušenkách, příteli.

REKORDIKLES / Přítel příteli neodmítne. Zůstanu s vámi.

SCÉNA TŘETÍ

*Předešlí, Synekdocha, později Labanos a Dámy*

OTROK */vstoupí/* Paní Synekdocha.

*/Synekdocha vstupuje/*

HEKATOMBA / Buď mi vítána, Synekdocho, děkuji ti za cukroví, které jsi mi poslala.

SYNEKDOCHA / Dobrý večer. Nemusím snad ani gratulovat k dnešnímu dni, bylo by to banální. Jistě jste toho tolik vyslechli...

HIPPODROMOS / Vzácná paní, znáte-li pak se již s mým přítelem?

REKORDIKLES / Měl jsem to potěšení na minulých olympiádě.

SYNEKDOCHA / Kdo by neznal Rekordikla! Kolik jste to tenkrát vrhl oštěpem?

REKORDIKLES / Pouhých třicet sáhů, ale včera jsem již hodil o coul víc.

VŠICHNI / O coul víc?

HIPPODROMOS / Ale podívejte se, to tělo.

*/Rekordikles se vypne a dámy ho zálibně obcházejí/*

SYNEKDOCHA / Ten biceps!

HEKATOMBA / A to břišní svalstvo.

HIPPODROMOS / Ušlechtilé.

REKORDIKLES / Sáhněte mi na stehna, milostivá.

SYNEKDOCHA / Jako ocel... à propos, můj manžel nemůže přijít... zdržel se v otrokárně.

HIPPODROMOS */radostně/* Tak pan manžel nepříjde?

SYNEKDOCHA / Slíbil, že si pospíší. V nynější těžké době má plno starostí.

HEKATOMBA / Cítíme tu dobu všichni, má drahá.

HIPPODROMOS / Lidu je velmi zle.

REKORDIKLES / Což lidu, ten nemá požadavky, ale my, sportovci, jak trpíme. Žádné návštěvy na pěstních utkáních.

SYNEKDOCHA / Musí se spořit, co chcete, drach-



my nejsou. Já letos budu chodit v loňském kožichu, už jsem se pevně rozhodla.

*[Labanos vstoupí, obklopen šesti Dámami]*

*[Ve společnosti vypukne charakteristický šelest, někde kání a šveholení, obvyklé ve vznešených kruzích při vstupu dámské mládeže]*

DÁMY *[jedna přes druhou]* Dobrý den, Hekatombo, gratulujeme k výročí. Tady je to miloučké. Dášenko, podívej se.

HEKATOMBA / Vítám vás, děvčata.

LABANOS / Milostivá paní, promiňte, že vám vedu dámy tak pozdě, měli jsme poslední zkoušku.

PRVNÍ DÁMA / Hekatombo, to ti bude fajn.

DRUHÁ DÁMA / No, Mistr to udělal prima.

TŘETÍ DÁMA / To je ti děsně krásnej tanec.

LABANOS / Dámy byly velmi pilné.

HIPPODROMOS / O jaký tanec to běží?

HEKATOMBA / Mělo to být překvapení, nu, ale už je to prozrazeno. Mistr Labanos se svou školou byl tak laskav a přislíbil s dámami nastudovat balet pro dnešní večer.

SYNEKDOCHA a REKORDIKLES *[tleskají a volají]*  
Bravo! To bude kouzelné!

HIPPODROMOS *[tiše k Rekordiklovi]* A hele, co to je ten Labanos?

REKORDIKLES / To jsou přece dámy z abderské smetánky, pěstují u Labana tělesnou kulturu.

HIPPODROMOS / Aha, tělocvik.

REKORDIKLES / Ne docela.

HIPPODROMOS / Tak balet?

REKORDIKLES / Taky ne, ale je to moc chic.

HEKATOMBA *[přivádí Labana k Hippodromovi]* Mému muži bude potěšením provést vás, Mistře, po domě.

HIPPODROMOS / Ano, půjdeme s pány na vzduch.  
*[Hippodromos, Rekordikles a Labanos odejdou]*

SCÉNA ČTVRTÁ  
*Hekatomba, Synekdocha a Dámy*

PRVNÍ DÁMA / Děvčata, teď nám to musí říci.

DÁMY / Ano, ano, Hekatombo, pojď sem, počkejte, ticho!

PRVNÍ DÁMA / Teď nám řekneš, kdo je to ten Rekordikles.

DÁMY / To je fešák! To je prima kluk!

HEKATOMBA / To je přítel mého muže.

SYNEKDOCHA / To se říká vždycky.

TŘETÍ DÁMA / My ti ho nepřebereme.

HEKATOMBA / Nebudete mi to, dívky, věřit, ale já jsem se svým mužem šťastná.

PRVNÍ DÁMA / Ne, ty jsi vždycky originální.

DRUHÁ DÁMA / To já říkala taky, a budu se rozvádět.

HEKATOMBA / Ale, Lili, co to slyším?

TŘETÍ DÁMA / Její muž je protiva, já to s ním vydržela sotva dva roky.

SYNEKDOCHA / Proдали prý jste plantáže?

DRUHÁ DÁMA / Je na tom moc špatně.

HEKATOMBA / Dneska si nevybereš. Je krize i v pánech.

SYNEKDOCHA / Už jsem vám říkala tu hroznou novinu?

DÁMY / Ale, copak?

SYNEKDOCHA / Letos budu muset chodit v loňském kožichu.

PRVNÍ DÁMA / Ale, prosím vás, paní otrokářová.

SYNEKDOCHA / No řekněte. Každý by si myslel, Kontokorentos, ten je na tom pořád krásně, a vidíte!

DRUHÁ DÁMA / My jsme letos vůbec nevzali předplacení na Dionýsovy hry.

TŘETÍ DÁMA / Ten vývoz drachem nám znemožnil sezónu v Egyptě.

ČTVRTÁ DÁMA / To je hrozné, my taky musíme



stavět weekend-house.

SYNEKDOCHA / Themistokles prý trampuje!

HEKATOMBA / Ano, teď byl čtrnáct dní u Diogena v sudu.

PÁTÁ DÁMA / Ten to tam má děsně prima.

SYNEKDOCHA / Ano, má tam Telefunken Superhet, šestilampový, chytá na to i Kartágo.

HEKATOMBA / Ten Diogenes se spravil. Tuhle jsem ho viděla v Osvobozeném amfiteátru.

SYNEKDOCHA / Tam ráda chodím, ti dva tam děsně prima blbnou.

HEKATOMBA / Ano, je to sice moderní, ale žádná oplzlosti.

ŠESTÁ DÁMA / To je právě škoda.

SYNEKDOCHA / Ó ne, je to zase pro vzdělance.

HEKATOMBA / Tam musí mít člověk maturitu, když tomu chce rozumět. Tuhle jsem tam poznala dva moc fajn důstojníci.

PRVNÍ DÁMA / Jó, víte tu novinu? Leda prý se bude rozvádět. Prý má něco s nějakou labutí.

SYNEKDOCHA / A prý šnupe kokain. Ona je hrozně rafinovaná.

HEKATOMBA / Ale zajímavější.

OTROK / Vrchní županos Paprikides.

SYNEKDOCHA / Paprikides nám řekne, jak je to s tím Lediným rozvodem.

DÁMY / Výborně! Ano!

---

#### SCÉNA PÁTÁ

*Předešlé, Paprikides*

---

HEKATOMBA / Pane županose, to jste hodný, že jste přišel.

DÁMY *[jedna přes druhou]* Jak je to s Ledou? Vyprávějte o nových rozvodech! Nějaké drby chceme slyšet!

PAPRIKIDES / Krásné dámy, dejte pokoj ubohému

starci. Nechte mě políbit ručku zde milostivé. Před rokem jsem vás oddával, madame, uplynul rok, a dosud vás nerozvádím. To je víc než každá gratulace.

*[Dámy se smějí]*

HEKATOMBA / Jste vždycky roztomilý.

PAPRIKIDES / Ani ne tak roztomilý, jako hladov a žízňiv. Můj věk a úřad, milé dámy, budiž mi omluvou, táži-li se již nyní po bufetu, obtížném humrovou majonézou. Já to strašně rád.

HEKATOMBA / Pamatovala jsem na vás. Bufet je v zahradě.

PAPRIKIDES / Nuž, vzhůru do zahrady. Zvu vás na amforu xeresu. Hehehe.

*[Všichni odcházejí, Synekdocha poslední]*

---

#### SCÉNA ŠESTÁ

*Synekdocha, Rekordikles*

---

REKORDIKLES *[vystoupí za sloupem a zadrží Synekdochu]* Proč jste včera nepřišla? Já na vás čekal celý večer.

SYNEKDOCHA / Nekřičte, což kdyby nás viděl můj manžel?

REKORDIKLES / Už přišel?

SYNEKDOCHA / Může tu být každou chvíli.

REKORDIKLES / Kdy ke mně přijdete? Slíbila jste mi to.

SYNEKDOCHA / Je to tak riskantní.

REKORDIKLES / Nikdo vás neuvidí, půjdete zahradou. Mám rozkošný ateliér s koupelnou, nové desky, trampské písničky. Přijďte zítra.

SYNEKDOCHA / Nemohu, je premiéra.

REKORDIKLES / Po představení.

SYNEKDOCHA / Snad.

REKORDIKLES / Snad... snad se vám nelíbím?

SYNEKDOCHA *[něžně]* Pusinko! *[Políbí ho a odejde]*



SCÉNA SEDMÁ

*Rekordikles, Hekatomba, později Kontokorentos*

HEKATOMBA / Co tady děláš?

REKORDIKLES / Hledám tě.

HEKATOMBA / *přistoupí k Rekordiklovi a nastaví mu ústa* / Polib mne.

*/Rekordikles ji políbí/*

HEKATOMBA / Ještě! */Po dalším polibku/* Víc!

REKORDIKLES / Nekřič, co kdyby nás slyšel tvůj manžel?

HEKATOMBA / *ironicky* / Mohl by si něco myslet, vid! Ačkoliv mně sám říkal, abych byla na jeho přítele vlídná.

REKORDIKLES / On je přece jen chudák.

HEKATOMBA / Najednou! Ty jsi nějaký sentimentální! Že nemáš peníze?

REKORDIKLES / To nemám.

HEKATOMBA / Kam to dáváš?

REKORDIKLES / Koně.

HEKATOMBA / Tak je prodej, kde mám na to brát? To není, jako když jsem byla Kontokorentová. Hippodromos tolik nevydělává.

REKORDIKLES / Že mluvíš o penězích! Asi mě už máš dost.

HEKATOMBA / *vášnivě* / Pošetilče! Zítra večer u tebe. Ano?

REKORDIKLES / Ne, zítra ne.

HEKATOMBA / Čekáš snad někoho?

REKORDIKLES / Ale ne, jsem v tréninku. Vždyť vš, ten poslední rekord musím alespoň udržet.

HEKATOMBA / Co z těch rekordů máš?

REKORDIKLES / Miláčku, vš, že jsem ve sportu amatér.

HEKATOMBA / Ale profesionál v lásce, vid?

REKORDIKLES / Zase mluvíš o penězích. Takových tisíc drachem ti stojí za to, abys mne urážela!

HEKATOMBA / Ty potřebuješ tisíc drachem?

REKORDIKLES / Ano.

HEKATOMBA / *vášnivě* / Prodej tenhle prsten. */Podává mu prsten/*

REKORDIKLES / *podívá se na prsten, s nadšením* / Přijď pozítří! */Obejme ji a vášnivě se líbají/*

SCÉNA OSMÁ

*Předešlí, Kontokorentos*

*/Rekordikles spatří Kontokorenta, který stojí již delší dobu na schodech/*

KONTOKORENTOS / Ó, prosím o prominutí. Moje vina, že jsem nezakašlal.

HEKATOMBA / To jsem se lekla, myslela jsem, že je to můj muž.

KONTOKORENTOS / Taky to bývalo. */K Rekordiklovi/* Jsem rád, že vás poznávám osobně, Rekordikle. Obdivoval jsem vás dosud jen na závodističích. Já jsem Kontokorentos. Takže někdejší trojúhelník je pohromadě.

REKORDIKLES / Ó ne, pane továrníku.

KONTOKORENTOS / A tak, snad jsem něco prozradil?

REKORDIKLES / Odcházím do zahrady, milostivá.

KONTOKORENTOS / Přede mnou si můžete tykat. */Rekordikles odejde/*

KONTOKORENTOS / Krásný chlapec, gratuluji... totiž k výročí sňatku, a doufám, že přijmete malou pozornost. */Podává jí krabičku/*

HEKATOMBA / *otevře ji* / Římské švestky?

KONTOKORENTOS / Ještě je tak ráda? — A zde malý dárek pro vašeho manžela. Koupil jsem to od fénických námořníků.

*/Podá jí zabalenou sošku/*

HEKATOMBA / Děkuji vám. Jak žijete?

KONTOKORENTOS / Hůř než za vašich časů. Letos



například už nevyplácíme dividendu.

HEKATOMBA / Prosim vás, vždyť otroci z vašich lůhní jdou na dračku.

KONTOKORENTOS / To se jenom zdá. Dvakrát tolik se mi jich rodí a ti zůstávají na sklad. Zavřeli nám hranice.

HEKATOMBA / To je hrozné. Takové kvalitní zboží! Ten váš poslední otrok, typ 33, za 99 drachem, dělá zázraky. Mám ho v kuchyni. Vaří, peče, smaží, myje nádobí a málo jí.

KONTOKORENTOS / Copak technicky děláme úžasné věci. Všechno kazové zboží se hází z Tarpejské skály. Příští měsíc hodím na trh lidový typ otroka, 69 drachem, árijský typ, analfabet, ale s předvojenskou výchovou, 69 drachem, ale co je to platné, mne stojí 75 drachem.

HEKATOMBA / Jak je to možné?

KONTOKORENTOS / Nadvýroba. Víc se jich rodí, než jich stačím prodat. Malá poptávka, zavřené hranice, je to jedno k druhému. Krize.

HEKATOMBA / Tím víc je mi trapné, že můj muž proti vám tolik vystupuje.

KONTOKORENTOS / To je zdravý zjev. Velmi mne to zajímá. Mezi námi řečeno, jakýkoliv vážnější incident, který by vedl k odstranění mého přebytečného lidského materiálu, oživil by trh, zvýšil by ceny. Ovšem, to jsou pouze mé sny... a vás to, myslím, ani nezajímá.

---

SCÉNA DEVÁTÁ  
Předešli, Hippodromos, Paprikides

---

*/Hippodromos a Paprikides vstupují spolu. Paprikides se cpe. Hippodromos ohnivě mluví/*

HIPPODROMOS / Kontokorentos je hnus, Kontokorentos je vřed na těle trpícího lidu, Kontokorentos dal do oběhu otroky, kteří berou drobné-

mu člověku chléb. Kontokorentův systém je zlořád, a tento zlořád musím já odstranit i s Kontokorentem. */Za řeči se zastaví před Kontokorentem; náhle ho spatří, dívá se mu do očí/*

KONTOKORENTOS */podává mu ruku/* Kontokorentos.  
HIPPODROMOS / Aha — sakra — vítám vás do svého skromného domu.

HEKATOMBA / A kdes nechal dámy?

HIPPODROMOS / V zahradě jsou.

*/Hekatomba odejde/*

KONTOKORENTOS / Jsem velmi poctěn vaším pozváním a jsem šťasten, že jsem osobně poznal svého politického odpůrce tak vynikajících kvalit.

*/Paprikides se zakucká, Hippodromos jej tluče do zad/*

PAPRIKIDES / Vítám vás, pane továrníku. Je tu skvělá majonéza.

KONTOKORENTOS / Oh, majonéza, to my si nemůžeme za dnešních poměrů dovolit. Velmi rád ochutnám.

HIPPODROMOS / Více je si stěžováno z řad ubohého lidu než z vašich řad, pane průmyslníku.

KONTOKORENTOS / Máme rozum. Nekřičíme o svých nesnázích do světa. Nebědujeme, hledáme cesty, věříme v civilizaci.

HIPPODROMOS / My trpíme, křičíme o chleba, věříme v lidskost a věříme v práci.

KONTOKORENTOS / Práce je abstraktní pojem. A musí být s ní abstraktně zacházeno. Musíme ji podříditi rozumu, musíme ji rozkouskovat, rozdělit ji, propočítat, organizovat, zracionalizovat.

HIPPODROMOS / Tím berete malému lidu obživu.

KONTOKORENTOS / Každé světlo vrhá stín, pane.

HIPPODROMOS / Ale váš stín padá na nejchudší.

PAPRIKIDES / No, hostitelíčku, přece se nebudeme hádat. Pojdte na majonézu.

KONTOKORENTOS / Ó, jste na omylu. Účelem civilizace je škrtnout hlad z rozpočtu a dopřát



každému majonézu rozumně namíchanou.  
HIPPODROMOS / Majonézu mícháte, ale na chleba jste zapomněli. A to vám boří celý systém!  
KONTOKORENTOS / Ano, civilizace má své trhliny. Ale na vašem místě pomáhal bych raději ty trhliny spravovati.  
PAPRIKIDES / Trhliny by tu byly, spravovat se taky musí. Já bych šel na majonézu. Kdo jde se mnou?

---

SCÉNA DESÁTÁ

*Předešlí, Hekatomba*

---

HEKATOMBA / Kontokorente, vaše paní na vás čeká v zahradě.  
PAPRIKIDES / Nenechme ji čekat. Majonéza je po cestě. */Odchází s Kontokorentem/*  
HEKATOMBA */k Hippodromovi/* Teď snad bychom měli svolat společnost sem, děvčata zatančí a pak bych podávala černou kávu.  
HIPPODROMOS / Dělej si, co chceš. Pro mne a za mne.  
HEKATOMBA / Co je ti zase?  
HIPPODROMOS / Já prý mám spravovat trhliny páně Kontokorentovy civilizace. V mém domě mi dává lekce! V mém domě!  
HEKATOMBA / Miloušku, udělej mi to dnes kvůli, nerozčiluj se, nehádej se s ním. Dej mi hubičku, no, vidíš... myslím to s tebou dobře.  
HIPPODROMOS / Tombičko, ty to se mnou umíš, nikdo mne nezkrátí než ty. Vidíš, že je moje zloba hrozná?  
HEKATOMBA / Jako orkán, všichni se tě bojí.  
HIPPODROMOS / Já jsem divoch, divoch... a v lásce taky. Vidíš?  
HEKATOMBA / Rozhodopádně... určitě! Ale jestli pak jsi, ty můj divochu, poděkoval Kontokorentovi za dárek?

HIPPODROMOS / Copak on mi něco dal?  
HEKATOMBA / Tys to nerozbalil? Je to fénická vzácnost. */Podává mu balíček/*  
HIPPODROMOS */rozbalí balíček a objeví se soška zlatého býka/* Co to znamená?  
HEKATOMBA / Krásné, co? To má jistě cenu.  
HIPPODROMOS / No, ale dovol, to mám být já?  
HEKATOMBA / Jak to?  
HIPPODROMOS / Vždyť je to vůl! To je urážka! Já jsem u něho vůl!  
HEKATOMBA / To nemyslíš vážně?

---

SCÉNA JEDENÁCTÁ

*Předešlí, Kontokorentos, Labanos, Synekdocha, Paprikides, Rekordikles*

---

*/Všichni vstupují/*  
HIPPODROMOS / V tom je provokativní úmysl!  
HEKATOMBA */tiše/* Tak neblázni, hosti jdou. */Nahlas/* Mistře, bude to zde vašemu baletu vyhovovat?  
LABANOS / Prostota je mým přepychem. Je to tu výtečné.  
HIPPODROMOS */k Hekatombě/* To je přece vůl!  
HEKATOMBA */tiše/* Měj rozum. */K Paprikidovi/* Jak se rozsadíme, mí draží?  
SYNEKDOCHA / Posadíme se, jak kdo. Miluji improvizaci.  
REKORDIKLES / Já postojím. Nohy sílí.  
PAPRIKIDES / A, Mistře, co bude váš balet znázorňovat?  
LABANOS / Slunce, voda, vzduch, paprsek života, pohyb, pohyb, žádná technika. Sochař potřebuje měsíce k vytvoření jednoho pohybu, my jich za chvíli naděláme moc, a živých!  
KONTOKORENTOS / Čirý tanec, absolutní pohyb, jak se řekne.



LABANOS / Jo, to se moc žádá.

HIPPODROMOS / *se soškou ke Kontokorentovi, hystericky*

Děkuju vám, děkuju vám...!

KONTOKORENTOS / Ach tak, není zač.

HIPPODROMOS / Koukám, koukám...

HEKATOMBA / Můj muž je unesen.

HIPPODROMOS / Jo, to jsem, akorát...!

LABANOS / Tedy já bych zahájil! */K orchestru/*

Prosím vás, pánové, je to rytmika! Ne podle not,  
podle nás!

RYTMICKO-GYMNASTICKO-  
ZDRAVOTNÍ TANEC

*/Labanos zajde do kulisy. Hudba počne hrát. Dámy v tanečních úborech vstoupí a tančí zmatený diletantský balet, parodující produkce moderních rytmických skupin. Balet je zakončen několika stupidními kroky Labanovými, jenž se vyřítí z kulisy k závěrečné skupině/*

*/Během tance jest společnost barvitě roztroušena a se zájmem sleduje produkci, jen Hippodromos se soškou v ruce zabývá se problémem, je-li volen míněn on. Po tanci všichni tleskají/*

VŠICHNI / Výborně! Bravo!!

HEKATOMBA / Byl to skutečný požitek, Mistře.

Děkuji vám.

REKORDIKLES / Ten finiš mne uchvátíl.

SYNEKDOCHA / Strhující prostorová kompozice!

PAPRIKIDES / Jak ty nohy vyhazovaly, to byl vítr!

PRVNÍ DÁMA / Já tam ten krok spletla.

DRUHÁ DÁMA / Mistře, ten krok nalevo se mi špatně dělá.

LABANOS / Velmi dobré to bylo.

HIPPODROMOS / Tak já jsem vůl, tedy dobře. Já jsem u někoho vůl!

HEKATOMBA / *tiše, zatímco ostatní se baví* / Už je toho opravdu dost! Pamatuj se!

HIPPODROMOS / Ty se ho zastáváš a já jsem u něho vůl.

HEKATOMBA / Trucuješ jako malé dítě, styď se,

nejsi vůbec muž.

HIPPODROMOS / Nejsem muž, tak počkej! */Řve/*  
Všichni sem!

*/Žmatek/*

HEKATOMBA / *tiše* / U Herkula, co chceš dělat?

HIPPODROMOS / *řve* / Vostuda! Vostuda!

HEKATOMBA / Můj muž je přepracován.

HIPPODROMOS / Nic, já se urážet nenechám! Já jsem vůl, já jsem u něho vůl!

KONTOKORENTOS / Hippodrome!

HIPPODROMOS / *řve* / Držte ústa, pane. Dal jste mi sošku vola! Urazil jste mne! Tfuj na vás. Bando, tfuj, tfuj, poctivého člověka jste urazili... ponížili... tak vůl jsem u vás... co koukáš, ty rozvedená! Ven! Ven! Já půjdu... nebo ne... Tfuj na vás na všechny, holoto! */Odejde. Trapné ticho/*

KONTOKORENTOS / To se připozdilo... hodina odchodu.

PAPRIKIDES / Že bychom zašli na dršťkovou polévku?

LABANOS / V tržnici již otvírají.

DÁMY / Jé, to bude psina. Pojď s námi, Hekatombo.

HEKATOMBA / Jděte, prosím, přijdu za vámi.

PAPRIKIDES / Tak na shledanou na polévce.

*/Všichni odcházejí/*

SCÉNA DVANÁCTÁ

*Hekatomba, Rekordikles*

HEKATOMBA / *zadrží opožděného Rekordikla, obejmě jej a znaveně ho líbá* / Kdybych teď mohla jít k tobě!

REKORDIKLES / *ji objímá, za její hlavu pozoruje na vztažené ruce prsten* / Co myslíš, kolik mohu za ten prsten dostat?

*/Tma. Hudební přechod. Proměna/*



## Obraz druhý

Dolejších deset miliónů abdérských

*Tržisté v Abdéře. Volné prostranství na náměstí. Je časné zrána, a zatímco scéna se osvětluje, Kramářky a Zelináři si stavějí stánky, a rozkládajíce zboží, zpívají.*

### SCÉNA PRVNÍ

*Kramářky a Zelináři*

KRAMÁŘKY a ZELINÁŘI /zpívají/

POPĚVEK KRAMÁŘŮ

Kam ta doba, kampak spěje,  
Poměry jsou velmi zlé,  
K vobědu máme pomeje  
A brambory vomrzlý.  
Šup sem, šup tam, nám už je to všecko jedno,  
Šup sem, šup tam, nám už je to fuk.

Na trhu nic neprodávám,  
Kde na jídlo seberu —  
Zato k večeři si dávám  
Z večerníka aféru.  
Šup sem, šup tam, nám už je to všecko jedno,  
Šup sem, šup tam, nám už je to fuk.

Já nemám nic, ty nemáš nic,  
Zpívá celá Abdéra,  
Tak nás dejte do itrnic,  
Ať je náká nádhera.  
Šup sem, šup tam, nám už je to všecko jedno,  
Šup sem, šup tam, nám už je to fuk.







Jenčíkovy girls

## SCÉNA DRUHÁ

*Předešlí, Žebrák, později Nezaměstnaný*

*Žebrák vstoupí a usazuje se na stoličku, kterou si přinesl. Na krk si zavěsí nápis SLEPEC a rozbaluje brašnu*

PRVNÍ KRAMÁŘKA / Dobrýtro, strejdo Neplechide.

ŽEBRÁK / Ale jo.

PRVNÍ ZELINÁŘ / Strejda je namíchanej.

ŽEBRÁK / Nebudu, hele, drachma — slovy jedna drachma za celej včerejšek. *Praští mincí o zem*

DRUHÁ KRAMÁŘKA / Maj si toho vážit.

PRVNÍ KRAMÁŘKA / Že voni si toho vážej, že nic neprodali.

DRUHÝ ZELINÁŘ / To má každěj plnou hubu řečí. Mně to tady hnije, a neřkám nic.

PRVNÍ KRAMÁŘKA / Mně už nemá co hníť, já sem chodím ze zvyku.

ŽEBRÁK / No, dyť to viděj, co já tady vyžebrám, a nepudu sem jednou, sedne mi sem inej.

PRVNÍ ZELINÁŘ / Neplechides, mohli by mi tu drachmu pučit?

ŽEBRÁK / Sou vůbec za drachmu dobrej?

PRVNÍ ZELINÁŘ / To je tak, já jsem dlužnej zubaři.

DRUHÁ KRAMÁŘKA / A von sem dneska asi přijde. Chodí si na trh pro peníze.

PRVNÍ KRAMÁŘKA / Ježišmarjá, já jsem mu taky dlužna, dělal mi novej gebis.

ŽEBRÁK / A to jako si myslej, že já jim dám drachmu a voni ji daj zubaři? Ať jim počká.

PRVNÍ KRAMÁŘKA / Von je taky chudák. Kde to má brát?

ŽEBRÁK / Všichni jsme chudáci, jenom Kontokorentos se cpe.

DRUHÝ ZELINÁŘ / Toho lumpa šlak trefí. Těma



konzervama nám dal, nám zelinářům.  
ŽEBRÁK / No, vono je to shnilý jako to jejich,  
jenže je to v plechu.  
DRUHÁ KRAMÁŘKA / Neheftujou ho, Neplechides.  
DRUHÝ ZELINÁŘ / Já ho praštím kapustou!  
ŽEBRÁK / U Hippodroma mazali deku dneska.  
PRVNÍ KRAMÁŘKA / Ale dou, podívej se na něj.  
PRVNÍ ZELINÁŘ / To je pěkněj vůdce lidu.  
ŽEBRÁK / Von je dobrej, ale to všecko vona.  
DRUHÁ KRAMÁŘKA / Vona má bejt mrcha, to sem taky slyšela.  
PRVNÍ KRAMÁŘKA / Ta dělá, holenku, noblesu.  
DRUHÁ KRAMÁŘKA / Říkala mi služka vod nich,  
že maj, s vodpuštěním, noční vázu ze zlata.  
PRVNÍ KRAMÁŘKA / Tak proč von si ji potřeboval brát?  
DRUHÁ KRAMÁŘKA / Dyž je ženská fešanda, tak zblbne každýho mužskýho.  
ŽEBRÁK / Jak to teda přijde, že voni zblbli toho jejich?  
DRUHÁ KRAMÁŘKA / Nechaj mě na pokoji a vemou si brejle, někdo de.  
NEZAMĚSTNANÝ */vstoupí, zatímco Žebrák si nasazuje černé brýle/* Paní, prosím vás, nemáte kousek chleba? Už jsem dva dni nejed.  
DRUHÁ KRAMÁŘKA / To je fajn kunšaft po ránu, pěkněj počínek!  
ŽEBRÁK */pozvedne brýle/* Na tohle nemusím bejt slepej, se mi zdá. To, mladíku, se nestydíte žebrat ve vašem věku?  
NEZAMĚSTNANÝ / Co mám dělat, nemám práci.  
PRVNÍ ZELINÁŘ / Zase potvora nezaměstnavatel, co?  
NEZAMĚSTNANÝ / Von za to taky nemůže, kšefty nejsou. Koupil dva kontokorentáky po devadesáti devíti drachmách, víte, ty votroci, jak dělaj teď. Voni všechno uměj a málo žerou.

PRVNÍ ZELINÁŘ / Hrom do toho pacholka. Co si ty lidi ještě nevymyslej.  
NEZAMĚSTNANÝ / Já vo práci nezavadím, nemáte kousek chleba?  
PRVNÍ KRAMÁŘKA / Tu maj mrkev, mladěj.  
ŽEBRÁK / Vemou si ovoce, sou v tom vitamíny.  
*/Všichni mu dávají/*  
DRUHÁ KRAMÁŘKA / Sou ňákej nevyspalej, mladíku.  
NEZAMĚSTNANÝ / Nemám na nocleh.  
DRUHÝ ZELINÁŘ / To vod nás nedostanete, támhle; Neplechides, daj mu drachmu.  
ŽEBRÁK / Co — jakou?  
PRVNÍ ZELINÁŘ / My mu dali, daj mu taky něco.  
ŽEBRÁK / Pojďte sem, mladíku, tady máte drachmu. Vy jste to viděli, jak žebrák dal almužnu. Užijte to v dobrým, mladíku, a děte mi z rajónu.  
*/Nezaměstnaný odejde/*  
Hrom do toho uhoď! Já si v konjunktúře nevyžebrat ňáký ty grejcary, tak sem na mou duši na starý kolena žebrák.

---

SCÉNA TŘETÍ  
*Předešlí, Labanos a Dámy*

---

KRAMÁŘI a ZELINÁŘI */jeden přes druhého/* Za drachmu a po drachmě ty artyčoky! Koupěj, slečinko, koupěj, za drachmu, za drachmu, za drachmu! Fíky, datle, pomeranče! Fíky, datle, pomeranče! Fíky, datle, pomeranče!  
ŽEBRÁK / Mějte slitování s ubožákem z nejubožejších!  
LABANOS / Prosím vás, dobří lidé, řekněte společnosti, která jde za námi, že jsme šli k rybářům na dršťkovou.  
PRVNÍ KRAMÁŘKA / Hele, nic nekoupí, a eště bu-



dem vyřizovat!

PRVNÍ ZELINÁŘ / Flamendři! Podívejme se, na dršťkovou!

DRUHÁ KRAMÁŘKA / Takhle přes dršťkovou, mladý pane!

DRUHÝ ZELINÁŘ / Koukněte se, jak je to vyžraný!

PRVNÍ KRAMÁŘKA / Holota napudrovaná a namalovaná!

*/Mezitím Labanos s Dámami odešel/*

ŽEBRÁK */skládá náčini/* Já sem votrávenej, ať si to místo veme, kdo chce, já se du na šance voparovat! Já bych někomu moh vynadat a spal bych na štyrce.

*/Odchází dozadu/*

PRVNÍ ZELINÁŘ / Má rozum, jak den takhle začíná, tak to nestojí za hovor.

ŽEBRÁK */se vrátí/* Lidi, zubař jede!

VŠICHNI / Co to nepovídají?

ŽEBRÁK / Už je na kopci.

PRVNÍ KRAMÁŘKA / Já běžím, vzal by mi gebis.

VŠICHNI / Rány Hermovy, já budu taky mazat.

Pomóóoc, zubař! Honem pryč!

*/Všichni utíkají, někteří odnášejí svoje stánky a zboží.*

*Žebrák odejde za nimi/*

#### SCÉNA ČTVRTÁ

*Skočdopolis a Nejezchlebos*

*/Skočdopolis vede osla, na němž sedí se zavazadly Nejezchlebos. Vstupují z pozadí. Osel je opatřen automobilovými čísly a taxametrem/*

SKOČDOPOLIS / Prrr! */Zastaví osla/*

NEJEZCHLEBOS / Co je?

SKOČDOPOLIS / Teplo.

NEJEZCHLEBOS / To je.

SKOČDOPOLIS / Hic.

NEJEZCHLEBOS / Vedro.

SKOČDOPOLIS / Znoj.

NEJEZCHLEBOS / Taky. A proč se čumí?

SKOČDOPOLIS / Trh.

NEJEZCHLEBOS / Kde?

SKOČDOPOLIS / Tady.

NEJEZCHLEBOS / Kde jsou?

SKOČDOPOLIS / Kdo?

NEJEZCHLEBOS / Trhovci.

SKOČDOPOLIS / Pryč.

NEJEZCHLEBOS / Proč?

SKOČDOPOLIS / Vím já? Chtěli na trh, jsou na trhu. Vystupovat.

NEJEZCHLEBOS */sestupuje/* To jsme zase píchli zadní kopyto?

SKOČDOPOLIS / Ty zavazadla dolů, né?

NEJEZCHLEBOS / Jo, dejte je dolů, totiž ne, nechte je tam, nebo jo, sundejte to. Já nevím.

SKOČDOPOLIS / Tak co? Zůstanou tady? Nebo jedeme dál, jedeme zpátky? Nebo mám si tam sednout já? Nebo mám jít pro pivo? Všecko snesu, jenom nerozhodného pasažéra ne.

NEJEZCHLEBOS / Pozor, muži. Ten tón, jo? Rozumíme, ten tón. Nic tak. Pozor!

SKOČDOPOLIS / Pozor, mám zapnout čekací taxu?

NEJEZCHLEBOS / Počkat, to je těžký. Když tady nikdo není.

SKOČDOPOLIS / Kouknou, tady to mají. */Sejme zavazadla s osla/* Já jedu na štafl do Atén. */Zmáčkne praporeček na taxametru/* Dělá jim to osmnáct drachem padesát.

NEJEZCHLEBOS / No jo, počkejte. Vždyť sem jezdím za devět.

SKOČDOPOLIS / No a co zpáteční cesta?

NEJEZCHLEBOS / Dobře, devět a devět je osmnáct. A za co těch padesát?

SKOČDOPOLIS / To je ta objížďka v Thermopylách, jak válcovali.

NEJEZCHLEBOS / Vůbec, zpáteční cesta! Jedu



snad zpátky?

SKOČDOPOLIS / Ne, ale ten osel musí zpátky a já s ním. Nějaký jetel pro osla, nějaké pivo pro šoféra, amortizace, zkrátka.

NEJEZCHLEBOS / Tak to já jako vůbec neslezu a pojedeme hned zpátky.

SKOČDOPOLIS / Tak proč sem jezdili?

NEJEZCHLEBOS / No to máte pravdu. Dostanete těch osmnáct drachem.

SKOČDOPOLIS / Tak honem.

NEJEZCHLEBOS / Tak víte co, počkáme tu.

SKOČDOPOLIS / No to je řeč. A jak dlouho budem čekat?

NEJEZCHLEBOS / Eště nevím.

SKOČDOPOLIS / No skrz gábl a skrz pivo. Je hic.

NEJEZCHLEBOS / Já nejím nikdy dopoledne.

SKOČDOPOLIS / Mají smůlu. Já zas jo. Daj mně dvě drachmy à konto.

NEJEZCHLEBOS / Jak to?

SKOČDOPOLIS / Jdu k Nosatý štěnici na pivo.

NEJEZCHLEBOS / Dopoledne se nemá pít.

SKOČDOPOLIS / Má, nemá, já tam jdu. A nemám s sebou drachmy, daj mi à konto. Stejně už to dělá dvacet.

NEJEZCHLEBOS / Tak vy jste mi dobrej! On jede na cestu a nevezme si peníze. Co kdyby vám praskla přední noha a musel jste s tím do dílny? Anebo i jiný defekt. Nesvědomitý oslaři! Stane se tak, stane se onak. Tu žebrákovi slušno hoditi obol, tu úředníkovi hrst zlaťáků, aby se věc urychlila. Peníze máte mít vždy s sebou.

SKOČDOPOLIS / Že oni je mají, co?

NEJEZCHLEBOS / No to se ví, nikdy se nevydám na cestu jen tak zbůhdarma.

SKOČDOPOLIS / Já chtěl jenom zálohu. Ale když nosej tolik peněz s sebou, tak dostanu dvacet drachem.

NEJEZCHLEBOS / No dostanete.

SKOČDOPOLIS / Ale teď.

NEJEZCHLEBOS / To se ví, někdy se stane, že i ten nejpořádnější peníze zapomene. Mému jednomu známému zubaři taky se stala příhoda. Vzal si taxivosla a jel si na trh pro peníze od pacientů, malér, pacienti na trhu nebyli a on neměl ani z čeho zaplatit oslaře. Jenže oslař byl zlatej člověk a eště mu půjčil.

SKOČDOPOLIS / Tak já ten vůl nejsem, pane. Ale voni jsou ten zubař. A voni nemají peníze. Kdo si myslej, že já jsem? Kde to mám brát? Kolik myslej, že mi to žere? Na sto mil věrtel jetele. Vždyť ten osel není můj, já na něj splácím. Eště je v garancii a už má sjetý zadní kopyta, a voni mne ještě vokrádaj.

NEJEZCHLEBOS / Ne, to ne, já nevokrádám, já čistě jenom neplatím.

SKOČDOPOLIS / No a co je to, to je čistě zlodějna! Jsou zloděj!

NEJEZCHLEBOS / No ne, pardon, šlechetný příteli, to ne!

SKOČDOPOLIS / Tak zaplatěj. Dvacet jedna drachem padesát už to dělá.

NEJEZCHLEBOS / Já nemám, když tady nejsou ti trhovci.

SKOČDOPOLIS / Voni jsou zelinář?

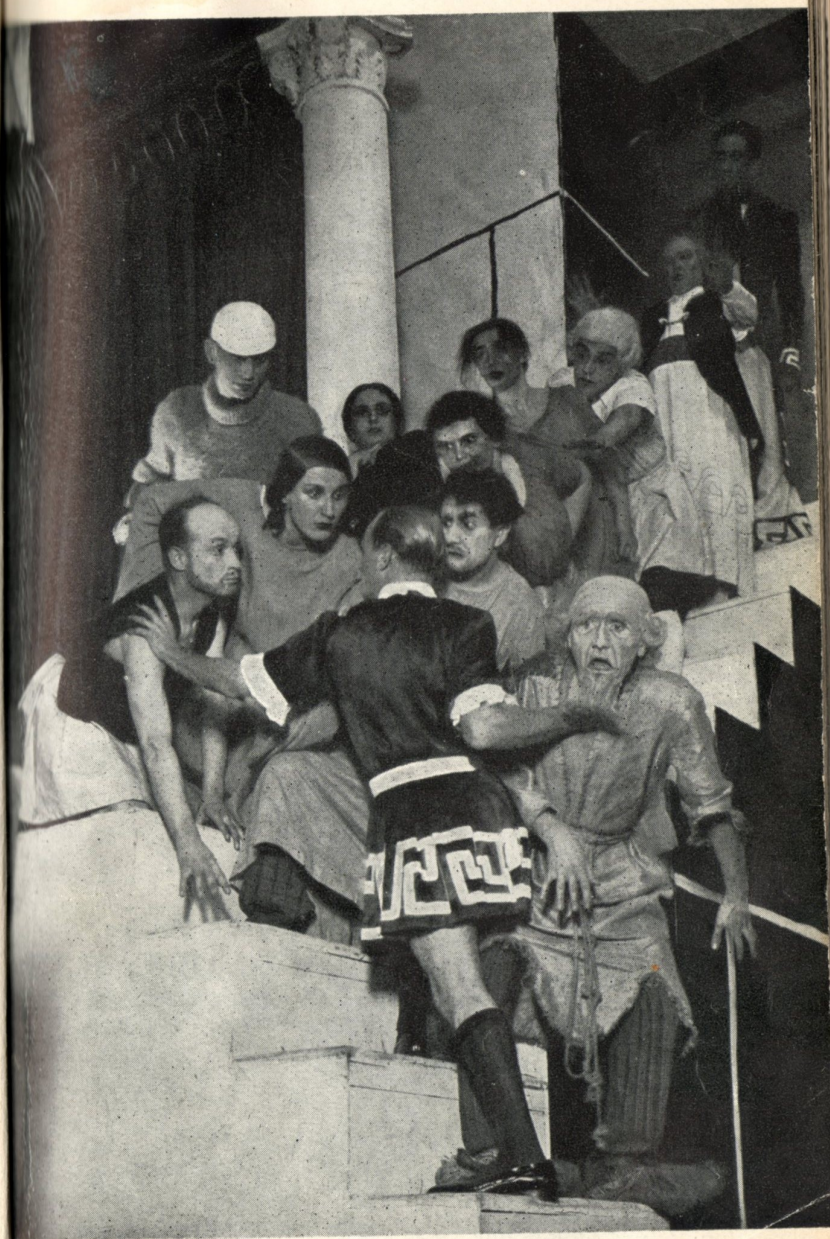
NEJEZCHLEBOS / Ne, zubař. To víte, jaký jsou lidi. Přijdou si ke mně, abych jim spravil zuby. Já do toho dám práci, zlato, platinu, řeknou, já jim to zaplatím, až budu tržit. Přijdu na trh a voni tady nejsou. Mejma zubama kousají a já nemám co žrát! /Vzlyká/

SKOČDOPOLIS / No, a já jsem ten blbec, co jich vozí. Vod tohodle šefa šofér, to jsem já. Služebník, pane šefe. Vůz je připraven, račte nasednout! To jsem já, ten blbec.

NEJEZCHLEBOS /brečt/ Tak mi to nevyčítejte, kdybych měl, já bych vám zaplatil, bohatě. /Brečt/



SKOČDOPOLIS / Teď mi tady brečf. Neřvete!  
 NEJEZCHLEBOS / Já už se nervově hroutím.  
 SKOČDOPOLIS / Tohle je pasažér. Tak nebrečej,  
 chlape, no.  
 NEJEZCHLEBOS / Jo, nebrečej.  
 SKOČDOPOLIS / No, je bída, nouze, mizérie!  
 NEJEZCHLEBOS / No jo, ale jak vy k tomu přijde-  
 te, abych vám neplatil?  
 SKOČDOPOLIS / Blbě k tomu přijdu. To nemusíte  
 brečet.  
 NEJEZCHLEBOS / Já vám spravím zuby. Plombu-  
 ju.  
 SKOČDOPOLIS / Ale dobře, stejně nemám co kou-  
 sat. Já tady s nima počkám, a když nepřijdou,  
 pojedu s nima do Atén. Budou mi to splácet.  
 NEJEZCHLEBOS / Mohli bychom si o to zahrát ku-  
 želky.  
 SKOČDOPOLIS / No viděj. Já taky hraju. Večer se  
 jde na kuželky a je to. */Oprašuje osla/*  
 NEJEZCHLEBOS / Mne to pálí do hlavy. To je slun-  
 ce. eště ke všemu!  
 SKOČDOPOLIS / Tak si někam lehnou do stínu.  
 Voni jsou taky nekňuba.  
 NEJEZCHLEBOS / Tady nikde stín není. Zajedte  
 s tím voslem trošku proti slunci. Já si tady  
 lehnu.  
 SKOČDOPOLIS / Jak to?  
 NEJEZCHLEBOS / No sem dejte osla a já v jeho  
 stínu si odpočinu.  
 SKOČDOPOLIS / Dobře. Ale to bude o drachmu  
 víc.  
 NEJEZCHLEBOS / Jak to?  
 SKOČDOPOLIS / Za ten stín.  
 NEJEZCHLEBOS / Za ten stín? Dyť já tu taxu za-  
 platím.  
 SKOČDOPOLIS / Za vosla, ale ne za stín.  
 NEJEZCHLEBOS / To bude ale vomyl, ne? Já jsem  
 přece vosla pronajal.







Nejezchlebos a Skočdopolis

SKOČDOPOLIS / *skočí mu do řeči* / ...ale stín si nepronajali.  
NEJEZCHLEBOS / Ale ten stín nemá s tím co dělat.  
SKOČDOPOLIS / Ale, kdopak ho vrhá?  
NEJEZCHLEBOS / No vosel.  
SKOČDOPOLIS / A ten vosel je můj. A ten stín je taky můj. A za vosla já inkasuju a za stín já taky inkasuju. A to bude vo drachmu víc.  
NEJEZCHLEBOS / No, ale přece to je blbost. Přece ten stín, to je stín.  
SKOČDOPOLIS / A ten vosel je vosel a bez vosla stín není.  
NEJEZCHLEBOS / A to ne, a to ne, a to ne. Pročpak ten vosel stín vrhá? Protože svítí slunce. A čím je slunce? Všech lidí. Ten stín je vod slunce a ne vod vosla. Víme?  
SKOČDOPOLIS / Tak já vosla vodvedu, a kde maj stín?  
NEJEZCHLEBOS / Počkat, nic nebudete vodit. Protože toho já mám pronajatýho.  
SKOČDOPOLIS / Tak si na něj vylezou, ale do stínu mi nelezou!  
NEJEZCHLEBOS / Pane, mně nejde vo tu drachmu, ale vo tu blbost. Dyť přece ten stín dělá slunce, to je jasný.  
SKOČDOPOLIS / Hele, tak dobře, tady jsem já, můj stín, tady jsou voni, jejich stín, tady je vosel, jeho stín. Čím je stín? Voslův. Čím je vosel? Můj! Drachmu.  
NEJEZCHLEBOS / Tak dobře. Hele, já, že jo, já, vy, že jo, vy, kopnu vosla, ne, ne, kopněte mne, no hodně.  
*/Skočdopolis ho kopne/*  
No, co se stalo? Kdo zařval? Já! Zařval můj stín? Nezařval.  
SKOČDOPOLIS / To ne, to ne. Co chci já, to dělá stín. Vyskočím já, vyskočí stín. Co řeknu voslovi, udělá vosel. Co udělá vosel, udělá jeho stín.



Proč? Protože je mým vlastnictvím.  
NEJEZCHLEBOS / A co v noci, až slunce zapadne?  
SKOČDOPOLIS / Tak bude velikej stín.  
NEJEZCHLEBOS / Jo, ale vod zeměkoule.  
SKOČDOPOLIS / A čím je zeměkoule?  
NEJEZCHLEBOS / Naše!  
SKOČDOPOLIS / No, prosím, až bude vosel váš, tak bude stín taky váš. Proto dostanu drachmu.  
NEJEZCHLEBOS / Tu drachmu já vám dám. Ale tady jde o ten princip. Drachma nedrachma...

#### SCÉNA PÁTÁ

*Předešlí, Kramářky, Zelináři, Žebrák, Kontokorentos, Rekordikles, Synekdocha, později Hippodromos*

*/Během hádky postupně scházejí se zvědavci, kteří zpovzdálí sledují spor/*  
ŽEBRÁK */k Nejezchlebovi/* Škoda drachmy, co byste mu ji dával.  
NEJEZCHLEBOS / Že mám pravdu? Že ten stín není jeho?  
SKOČDOPOLIS / Vám do toho nic není, pane, dostanu drachmu za stín.  
KONTOKORENTOS / Ovšemže dostanete. Máte na ni plné právo.  
SKOČDOPOLIS / Aha, prosím, kdo má pravdu?  
PRVNÍ KRAMÁŘKA / Vy ne. Stín patří každému.  
PRVNÍ ZELINÁŘ / To by bylo, ještě aby se mělo platit za chládek.  
REKORDIKLES / Neplete se do toho, chátro.  
LID / Zatracenej hejsek! Podívejme se na gigrle! Kdo to jakživ slyšel, vybírat za stín.  
SKOČDOPOLIS / Mlčte, paní, osobo hloupá, osel je můj a stín také.  
KONTOKORENTOS / Dejte mu tu drachmu, muži, je to jeho právo.  
NEJEZCHLEBOS / Nic mu nedám, nakašlu mu.

*/K lidu/* No, nemám pravdu?  
LID / Ano, nedej se okrádat! To je vysávání lidu! Může mu stačit osel.  
SYNEKDOCHA / To jsou nějakí loupežníci, chtějí ho okrást o majetek.  
KONTOKORENTOS / To nedopustím. Zastanu se toho muže třeba před soudem.  
SKOČDOPOLIS / No prosím, panstvo, no, není to skandál?  
SYNEKDOCHA / Loupežnické móresy!  
KONTOKORENTOS / Majetek je nedotknutelný.  
LID / Nenažranci! Kontokorentos je loupežník!  
NEJEZCHLEBOS / Jenom do nich, prosím, jenom do nich, ať nás žalují!  
SKOČDOPOLIS / A to taky před soud půjde. Já žalovat budu!  
NEJEZCHLEBOS / A já se třeba odvolám!  
SKOČDOPOLIS / Já se odvolám ještě výš! Já mám strejčka u pošty!  
KONTOKORENTOS / Váš spor je předem vyhrán, oslaři. Nebojte se.  
LID / To je zlodějna! My tě nedáme! Za stín se platit nebude!  
*/Hippodromos vstoupí/*  
LID / Ať žije Hippodromos! Hip, hip, hip, Hippodromos! Sláva našemu vůdci!  
PRVNÍ KRAMÁŘKA / Hippodrome, zastaň se toho ubožáka!  
PRVNÍ ZELINÁŘ / Nedopuť, aby chudák byl olupován!  
HIPPODROMOS / Co se děje, občané?  
NEJEZCHLEBOS / Mám platit za to, že jsem si odpočinul ve stínu. Chce drachmu za stín.  
SKOČDOPOLIS / Ano, ale za stín mého osla. Najal si osla, musí najmout také stín, chce-li v něm ležet.  
HIPPODROMOS / Bláhový požadavek.  
LID / Hip, hip, hip, Hippodromos!



KONTOKORENTOS / Fuj!

SKOČDOPOLIS / Von je taky blbej...!

NEJEZCHLEBOS / A to mne chce žalovat u soudu.

KONTOKORENTOS / My svoji při vyhrájeme.

HIPPODROMOS / Oj, tedy vy jste si vybral tuto hamižnost k obhajobě? Dobrá tedy! Já obhájím právo vykořisťovaného. Slunce patří všemu lidu a jeho paprsky způsobují stín.

KONTOKORENTOS / To je útok na soukromé vlastnictví. Stín nevrhá slunce, nýbrž věc, a věc je soukromé vlastnictví.

LID / Nenažranec! Holota napudrovaná! Všecko by chtěli vyžrat!

NOBLESA / Revoluce! Zavolejte stráž!

NEJEZCHLEBOS / Do nich, chtějí nám všechno vzít.

SKOČDOPOLIS / Co je moje, to je moje, chraňte mne.

KONTOKORENTOS / ...odrome, mějte se na pozoru, rozvracíte společenský řád!

HIPPODROMOS / Ničíte lid, zabijíte nuzáky.

NEJEZCHLEBOS / Do nich! Hurá!

*[Za příšerného řevu strhne se roačka]*

## SCÉNA ŠESTÁ

*Předešlí, Paprikides*

PAPRIKIDES *[vstoupí s berlou, ozdobenou zlatým paragrafem, a tlučé jí o zem]* Jménem zákona a z moci vrchního županosa Abdéry žádám o ticho. *[Roačka se utiší]* Jaký to poprask na tržišti v hodinách ranních?

KONTOKORENTOS / Přivlastňují si oslařův majetek!

HIPPODROMOS / Přivlastňují si slunce!

LID / Jo! Jo! Jo! Jo!

PAPRIKIDES / Jaké to tlachy slyší ucho soudcovo?

SKOČDOPOLIS / Pane rado, já mám osla, ten má stín a ten stín já chci pronajmout.

NEJEZCHLEBOS / Vy to rozhodnete, pane rado. Že stín patří každému?

PAPRIKIDES / Třesky plesky! Jednací řád, úřední postup, číslo jednací, podatelna. Pak spravedlnost. Žaluje někdo?

SKOČDOPOLIS / Ano, já jeho.

PAPRIKIDES / Pak jste žalobce, vy pak obžalovaný. Kde jsou advokáté?

KONTOKORENTOS / Zastupuji žalobce.

HIPPODROMOS / Obhájím obžalovaného.

PAPRIKIDES / Předmět sporu osel a jeho stín budou odvedeni do soudního depozitu. Pře bude zahájena tehdy, až paprsek sluneční, proniknuv oknem soudní budovy, dotkne se sochy Spravedlnosti. Zkrátka ve tři čtvrti na deset. Rozejděte se v pokoji.

*[Odchází, Žebrák odvádí osla, Lid se rozchází]*

SKOČDOPOLIS *[ke Kontokorentovi]* Vašnosti, ale o toho vosla nepřijdu?

KONTOKORENTOS / Ne, ten vám bude vrácen.

SKOČDOPOLIS / A kdy?

KONTOKORENTOS / Až soud rozhodne.

NEJEZCHLEBOS *[k Hippodromovi]* A do večera to bude vyřízený?

HIPPODROMOS / Ba ne, to bude veliký proces a významný.

SKOČDOPOLIS / Ale já večer musím být v Aténách.

KONTOKORENTOS / To nebudete, přáteli.

NEJEZCHLEBOS / No jo, ale my tam musíme být oba, my máme partii kuželek.

SKOČDOPOLIS / Za tu drachmu to nestojí. Já to odvolám.

KONTOKORENTOS / Nemožno, to už není vaše věc.

HIPPODROMOS / To už je věc veřejného zájmu.



Jaká by to byla civilizace?

*/Odejde s Kontokorentem/*

SKOČDOPOLIS / A to jsme v pěkný rejži...

NEJEZCHLEBOS / A vosel je v rejži a stín je taky v rejži.

SKOČDOPOLIS / My jsme si měli nafackovat.

NEJEZCHLEBOS / A seřezat se ve vši tichosti. Ale aby se o tom nedověděla civilizace.

*/Oba vyjdou na předscénu/*

OPONA

## Obraz třetí

Když ještě civilizace nebyla

*Před oponou*

*/Skočdopolis a Nejezchlebos na předscéně/*

NEJEZCHLEBOS / Co to je vůbec civilizace? To je, pane, lenost lidská. Ze samé lenosti začli lidi dělat vymyšlenosti. Domy, stroje, šaty...

SKOČDOPOLIS / ...ano, šaty. Lidi byli líní, když jim bylo zima, mávat rukama, tak si vymysleli pro zahřátí šaty.

NEJEZCHLEBOS / Nebo špunty do lahví, to je taky lenost. Silurský vinárník špunty neznal. Ten držel ve flašce palec a čekal na zákazníka. Dneska je líný palec v láhvi držet, má špunty.

SKOČDOPOLIS / A mezitím ruce nemají co dělat, tak z roztržitosti lejou do vína vodu.

NEJEZCHLEBOS / Ano. Podle toho je největší civilizace v Praze, protože víno tu není k pití.

SKOČDOPOLIS / Vůbec civilizace je věc, která zaslужuje celou píseň.

SKOČDOPOLIS A NEJEZCHLEBOS */zpívají/*

KDYŽ JEŠTĚ CIVILIZACE NEBYLA  
1

Když ještě civilizace nebyla,

Vládla celým širým světem idyla.

Lidi byli jen nahaté opice,

Brontosaurus válcoval jim silnice.

V poledne mu dali metrák přesličky

A pak v jeho stínu hráli kuličky.

Brontosaurus žral,

Lidoop si hrál,

Když dostal hlad, tak si vzal a potom klidně spal.

*I. refrén:*

K obědu měl datle,

K večeři zas jelena,



Z palmy měl paraple,  
Mlíko z vemena.  
Nic nepočítal,  
Nebyly peníze.  
Měl to, co si vzal,  
Nebyla krize.  
A k tomu  
Času byla fůra,  
Lidi byli nevinný,  
Nebyla cenzura,  
Nečtli noviny.

2

Jak dosvědčí předpotopní nálezy,  
Diluvium neznalo vynálezy.  
Jednoho dne přišlo lidem za těžký  
Chodit líčit na mamuty jen pěšky.  
Vypsali soutěž na vynález kola,  
Netušíce, co zla kolo vyvolá.  
Každý kolo chtěl,  
Dal za ně, co měl,  
Ten, co kolo vymyslel, čím dále více chtěl.

### II. refrén:

Dávali mu škeble,  
On chtěl pterodaktyla.  
Cena kola hnedle  
Závratná byla.  
Chtěl nejméně tisíc slonů  
A pět dinosaurů k tomu.  
Všechno se mu zdálo málo,  
Kolo čím dál více stálo.  
Konečně pak přišel na to,  
Že chce za to kolo zlato.  
Ze kulatý zas kulatý,  
Tak vznikly peníze.  
Tak vznikl člověk bohatý  
A první krizé,  
Protože zlato měli pouze

Ti, co znali kšeftovat,  
A ostatní z nouze  
Začli pracovat.

3

Místo jeskyně teď lidi mají dům,  
Vynález kola hnali ad absurdum.  
Zapomněli, že kola patří k vozům,  
Všude jsou kolečka a nikde rozum.  
Koleček ze zlata je čím dále víc,  
Jenže ta kolečka už neplatěj nic.  
Civilizace  
Není legrace,  
To je moc koleček a vůbec žádná práce.

### III. refrén:

My už nejsme lidi,  
My jsme jenom partaje.  
Žádný z nás nevidí,  
V čem ta chyba je.  
Nikdo neví, kudy na to,  
Jeden volá: Zrušte zlato!  
Tamten po něm hází bláto,  
Ten ví, kolik tamten krade,  
Staří volaj: Zkrotte mladé!  
Ten to řeší čistou rasou,  
Stát brečí nad prázdnou kasou,  
Kdo prej šetří, ten má za tři.  
Slovani jsou všichni bratři.  
Národ volá: Chceme práci!  
Továrny se nevyplácí,  
V dolech se nefárá.  
A v takové situaci  
Zazní fanfára:  
Že přišel  
Spásonosný osel,  
Už věříme oslovi,  
Jen když nás ten osel  
Hlučně osloví.

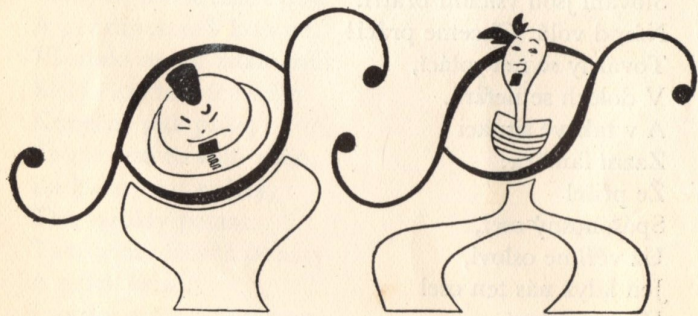


**Obraz čtvrtý**  
**OSEL A STÍN**

*Šest tanečnic, představujících tři koketní osly s dvěma nohama, tančí groteskně tanec na special-refrén předešlé melodie.*

|Tma|

O P O N A



**Obraz pátý**  
**Spravedlnost je slepá**

*Uprostřed soudcův stůl na vyvýšeném místě. V pozadí velká socha Spravedlnosti, která má jedno oko zavázané, v jedné ruce třímá veliký kuchyňský nůž a v druhé váhy. Jedna miska vah, obtížena pytlkem s penězi, žalostně převažuje druhou, na níž leží veliký paragraf. Úplná tma.*

**SCÉNA PRVNÍ**

*Paprikides, Hippodromos, Kontokorentos*

PAPRIKIDES / Jakékoliv ovlivňování soudce je nepřipustné. Spravedlnost je slepá a třímá váhy, na jichž miskách přesně vyváží vinu a trest. /Rozsvítí se úzký reflektor, který ozáří sochu Spravedlnosti/ Je tři čtvrti na deset, líčení bude zahájeno a všechno půjde svou cestou.

KONTOKORENTOS / Respektuji vaši soudcovskou nezávislost, mám však za to, že byste měl ráčit brát v úvahu, že názor žalovaného je nebezpečným útokem na instituci soukromého vlastnictví...

HIPPODROMOS / Račte uvážit, vzácný županose, že žalobce ohrožuje práva lidu. Vyplnění požadavku oslařova je signálem k dalšímu vykořisťování nejchudších.

PAPRIKIDES / Pánové, to je všechno hezké, ale kde je úřední postup? Kde jsou strany? Mějte uznání, já toho mám dneska moc. Tohle jsou jenom ohlášená vyrovnání, tadyhle mám rozvody, konkursy se mi sem nevejdou, ty mám na půdě. Kde máte ty lidi?



SCÉNA DRUHÁ  
Předešlí, Skočdopolis a Nejezchlebos

SKOČDOPOLIS / Tak, pane rado, my jsme se rozhodli, že to bereme zpátky.  
KONTOKORENTOS / Nečiňte tak, vaše pře je spravedlivá.  
NEJEZCHLEBOS / Vždyť je to blbost!  
HIPPODROMOS / Nenechte se přemluvit.  
PAPRIKIDES / Počkat, nebraňte smíru. Chcete se smířit?  
NEJEZCHLEBOS A SKOČDOPOLIS / Samo sebou.  
PAPRIKIDES / Zaplatíte útraty, vzniklé prvním rokem, a rovněž i palmáre svým advokátům.  
SKOČDOPOLIS / K čemu to?  
NEJEZCHLEBOS / A za co?  
PAPRIKIDES / Kdo si jednou něco začne s úřady, ať si následky přičte sám. Za co a za kolik, dozvíte se v kanceláři.  
SKOČDOPOLIS / Ale my nemáme peníze.  
PAPRIKIDES / To by ze smíru sešlo.  
KONTOKORENTOS / Vedte spor dál, vyhraje to, nebude vás to nic stát.  
HIPPODROMOS / Nestarejte se o peníze. Je to spor celého člověčenstva. Zvítězíme.  
NEJEZCHLEBOS / Ale my se nechceme soudit.  
PAPRIKIDES / Nemohu si pomoci. Spor není smířen, ergo spor stává. Jak se jmenujete?  
SKOČDOPOLIS a NEJEZCHLEBOS */současně/* Nejezchlebos! Skočdopolis!  
PAPRIKIDES / Jeden po druhém. Strana žalující.  
SKOČDOPOLIS / To mám být já. Dejte mi osla a já půjdu.  
KONTOKORENTOS / Řekněte své jméno a zaměstnání.  
SKOČDOPOLIS / Skočdopolis, soukromý oslodopravce v Aténách.

PAPRIKIDES / Doklady.  
NEJEZCHLEBOS / A já jsem zubař Nejezchlebos, taky votamtad.  
HIPPODROMOS / Pst, nikdo se vás neptal.  
PAPRIKIDES / Tak ty doklady.  
SKOČDOPOLIS / Se nasmějete, pane rado, já je nechal doma.  
PAPRIKIDES / Vy jste oslodopravce a nemáte doklady? Certifikát a potvrzení o zaplacení silniční daně.  
SKOČDOPOLIS / Já tu daň zaplatím...  
PAPRIKIDES / Tak tedy vy jste ji nezaplatil a jezdíte?  
SKOČDOPOLIS / Musím na ni vydělat.  
PAPRIKIDES */obřadně/* Z moci vrchního županosa města Abdéry ukládám vám pokutu padesáti drachem, v případě nedobytnosti odsuzuji vás do šatlavy na pět dní.  
SKOČDOPOLIS / Ale, pane rado...  
PAPRIKIDES / Dost!  
KONTOKORENTOS / Klid, všechno dobře dopadne.  
PAPRIKIDES / Další, vy jste...  
NEJEZCHLEBOS / Nejezchlebos, zubař, tamtéž.  
PAPRIKIDES / Kde provozujete praxi?  
NEJEZCHLEBOS / V hubě. Na louce zuby nerostou! Kdyby bylo libo, pane rado, ten přední zub bych vám...  
PAPRIKIDES / Ticho! Kam zní vaše koncese?  
NEJEZCHLEBOS / Totiž vůbec nezní, pane župan, já to dělám načerno.\*  
HIPPODROMOS / Vy jste si patrně o ni zažádal a úřady vám ji nevyřizují, že ano?  
NEJEZCHLEBOS / Ale ne, já nemám na kolky, tak...  
HIPPODROMOS / Tak nemluvte, tiše!  
PAPRIKIDES / Pane kolego, co to vidím?  
HIPPODROMOS / Mám svaté právo poučit klienta.  
PAPRIKIDES / A já mám povinnost ho odsoudit.



Odsuzujete se pro podvodné provádění zubařského řemesla k pokutě pěti set drachem, anebo na měsíc do šatlavy.

SKOČDOPOLIS / Tak koukejte, pánové, nedělejte voloviny, my musíme být večer oba v Aténách.

PAPRIKIDES / Vyjadřujte se slušně!

NEJEZCHLEBOS / Slušně neslušně, jak my k tomu přijdem? Vy jste nás do toho zatáhli, to je syčárna!

PAPRIKIDES / Napomínám vás!

SKOČDOPOLIS / Já ubohej oslodopravce, daně platit, na to mne užijete! Státní oslodopravu zavést, abychom my vám sanovali železnice. Naplivat na takovouhle Abdéru.

PAPRIKIDES /*řve*/ Pokuta se vám zvyšuje na sto drachem!... dvě stě!!!... čtyři sta!!!

NEJEZCHLEBOS / To se ví, tohle jsou poměry! Abych si opatroval koncesi! Lidi neplatí, kde to mám brát? Doktorát, že ano?! A než ho udělám, tak chcípnu hladu!

PAPRIKIDES / ...pět tisíc drachem neb osm měsíců těžké šatlavy pro oba! Za urážku Abdéry, pobuřování a urážku soudce!

SKOČDOPOLIS / Jdeme odtud!

PAPRIKIDES / Složíte kauci deset tisíc!

NEJEZCHLEBOS a SKOČDOPOLIS / A kde to vezme-me?

---

### SCÉNA TŘETÍ

*Předešlí, Dionýsos*

---

DIONÝSOS /*vstoupí*/ Zaručuji se za tyto ubožáky. Pusťte je.

PAPRIKIDES / Složíte dvacet tisíc, pane?

DIONÝSOS / Zaručím se svou osobou.

PAPRIKIDES / Ta osoba je neznámá. Kdo jste?

DIONÝSOS / Jsem bůh Dionýsos.

*/Všichni se dají do smíchu/*

PAPRIKIDES / To jsou nemístné žerty.

HIPPODROMOS / Nepřitěžujte mému klientovi, tlouštíku.

KONTOKORENTOS / Odejděte, pane.

DIONÝSOS / Pochybujete o mém božství?

PAPRIKIDES / Nerouhejte se, pane, na to máme paragrafy. Urážka náboženství.

SKOČDOPOLIS / Pane, nekomplikujte to a vzdalte se.

DIONÝSOS / Opakuji, že jsem bůh.

PAPRIKIDES / Prokažte svoji totožnost, nebo budete vyveden.

DIONÝSOS / Dobrá, chcete-li důkazy, nechť Zeus hromotřas, rodný můj otec, zahřmí!

*/Zahřmí/*

PAPRIKIDES / Ticho! Nejenom že se rouháte, ale ještě tu děláte rámus! Odsuzuji vás pro podvod, urážku božstva a pro rušení abdérského lidu neprůstojným hřmáním do šatlavy na čtyři týdny.

*/Tančí za soudcovským stolem, tluče rytmicky soudcovskou palicí a deklamuje/*

Jak to bylo usneseno,

Tak to bylo řečeno.

Jak to bylo vysloveno,

Tak to bylo míněno.

VŠICHNI / Veleben buď soudce náš!

PAPRIKIDES / Spor o osla odročuji.

VŠICHNI / Moudrý soudče, pravdu máš!

PAPRIKIDES / Zato ale nařizuji

Uvěznění oslaře.

VŠICHNI / Ó, ó, ó!

PAPRIKIDES / Tlustocha i zubaře!

VŠICHNI / Ó, ó, ó!

SKOČDOPOLIS / No, ale co bude s mým ubohým oslem?

NEJEZCHLEBOS / A co bude s tím placením za stín?



HIPPODROMOS / Spor povedeme my. Vaším jménem.

KONTOKORENTOS / Hájíte vaše zájmy.

SKOČDOPOLIS / Ale my nechceme spor, my chceme osla.

PAPRIKIDES / To už není spor váš.

KONTOKORENTOS / To je spor našich stran...

HIPPODROMOS / ...celé Abdéry...

KONTOKORENTOS a HIPPODROMOS / ...našich partají!

#### FINÁLE

SKOČDOPOLIS a NEJEZCHLEBOS */zpívají/*

My už nejsme lidi,

My jsme jenom partaje.

Žádný z nás nevidí,

V čem ta chyba je.

Nikdo neví, kudy na to,

Jeden volá: Zrušte zlato!

Tamten po něm hází bláto,

Ten ví, kolik tamten krade,

Staří volaj: Zkroťte mladé!

Ten to řeší čistou rasou,

Stát brečí nad prázdnou kasou,

Kdo prej šetří, ten má za tři.

Slovani jsou všichni bratři.

Národ volá: Chceme práci!

Továrny se nevyplácí,

V dolech se nefará.

A v takové situaci

Zazní fanfára:

Že přišel

Spásonosný osel,

Už se věří oslovi,

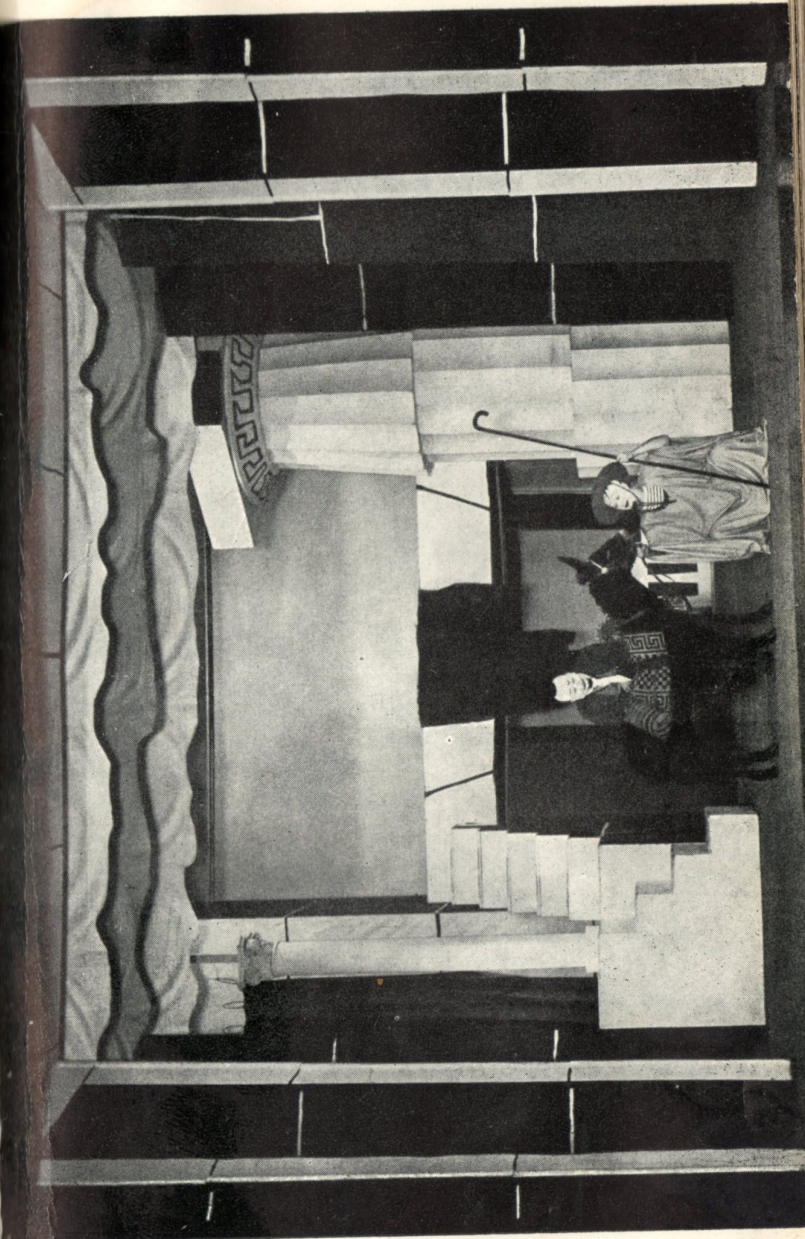
Jen když nás ten osel

Hlučně osloví.

*/Tanečnice v kostýmech řeckých vojnů tančí/*

#### OPONA

*/Konec prvního dílu/*







Tanec oslů

## DÍL DRUHÝ

### Obraz šestý

Na balkóně je zima

*V bytě Rekordiklově. Intimní místnost, elegantně zařizená. Četné drapérie zdobí kouty. Uprostřed divan se stolem. Vpravo a vlevo dveře do vedlejších místností. Vlevo vzadu hlavní vchod z ulice. V pozadí dveře do ložnice a schody do horního patra. Vpravo v pozadí vchod na balkón, zakrytý závěsem. Je noc.*

### SCÉNA PRVNÍ

*Rekordikles, Kontokorentos, pak Nejezchlebos za scénou*

KONTOKORENTOS / To už vám z těch deseti tisíc nic nezbylo?

REKORDIKLES / Žalářník měl velké požadavky a ještě v poslední chvíli chtěl o tisíc víc.

KONTOKORENTOS / Dejme tomu, že je to pravda.

REKORDIKLES / Já si vyprošuju...

KONTOKORENTOS / ...no, nechme toho; zařídil jste všechno, jak jsem si přál?

REKORDIKLES / Dvě hodiny před půlnocí bude uvězněnému zubaři umožněn útek.

KONTOKORENTOS / Ví, kam má jít?

REKORDIKLES / Žalářník ho odvede až k mému domu.

KONTOKORENTOS / A ví někdo...?

REKORDIKLES / Vaše jméno nebylo vysloveno.

KONTOKORENTOS / Výborně. A teď dávejte pozor. Až sem přijde, skryjete ho do svítání. Před svítáním odvedete ho pod jakoukoliv záminkou do radnice. Namluvíte mu, co chcete. Třeba že



tam dostane peníze na odcestování. Tam v těch chodbách se mu ztratí a vyjdete ven. Ale rychle, protože radnice bude hořet.

REKORDIKLES / Kdo ji zapálí?

KONTOKORENTOS / Zním pár spolehlivých chlapíků.

REKORDIKLES / A ten zubař?

KONTOKORENTOS / Ten bude dopaden jako žhář.

REKORDIKLES / To je trochu šílené.

KONTOKORENTOS / To je velice moudře vykombinováno. Počítejte a uvažujte. Abdéra je dneska Osel a Stín. Hippodromovi Stínaři a mójí Oslaři stojíme proti sobě. Soud to nespraví. Občanská válka je jediné východisko. Ale já musím občanskou válku vyhrát, dřív než vypukne. Zítra ráno shoří radnice. Dopadený žhář je Hippodromův klient, představitel Stínařů. Kdo zapálil radnici? Stínaři. A já stojím nad spáleništěm a volám k Abdérským: To je znamení od bohů! Teď nám nikdo nezabrání, abychom Stínaře nerozdrtili železnou rukou. A co teď o tom soudíte?

REKORDIKLES / Milión drachem, nebo do toho nejdu. Milión drachem, hned.

KONTOKORENTOS / Až se naše věc podaří, dostanete, co budete chtít. Co myslíte, že mne stálo vycvičení a vyzbrojení úderných oddílů z mých otroků?

REKORDIKLES / Lituju, nepočítejte se mnou.

KONTOKORENTOS / Rozmyslete si to, stáváte se svědkem nové, velké epochy v abdérských dějinách. Tento požár je jejím začátkem.

REKORDIKLES / Právě proto, že bych byl svědkem a že vím mnoho, byl bych první, koho byste odstranil.

KONTOKORENTOS / Naopak, Rekordikle, budeme odstraňovat jiné spolu. Potřebuji odvážného spolčovníka.

NEJEZCHLEBOS /*řve za scénou*/ Halo, je tady někdo doma, jak je tam rozsvíceno?

REKORDIKLES / To je on.

*/Běží k balkónu/*

NEJEZCHLEBOS /*za scénou*/ To jste vy, co tady mám být u něj?

REKORDIKLES /*volá z balkónu*/ Nekřičte!

NEJEZCHLEBOS / Nekřičte! Tak mi otevřete, cedulka tu není, žádné světlo, že vám to magistrát trpí?

KONTOKORENTOS / Ať ten pitomec neřve, je tady dřív.

NEJEZCHLEBOS / Ten žalárník dává vzkazovat, že nemohl přijít, tak že mne poslal samotného!

REKORDIKLES / Buďte tiše! Já vám hodím klíč!

NEJEZCHLEBOS / Kam to padlo?

KONTOKORENTOS / Mne tady nesmí vidět.

REKORDIKLES / Počkejte vedle, já vás pak vyvedu zadem.

KONTOKORENTOS / Tedy ujednáno, odvedete ho do radnice.

REKORDIKLES / Znáte mé podmínky.

KONTOKORENTOS / Rozmyslete si to. Do svítání ještě s vámi budu mluvit.

*/Odejde vpravo/*

## SCÉNA DRUHÁ

*Rekordikles, Nejezchlebos*

NEJEZCHLEBOS /*vstoupí hlavním vchodem*/ Pozdrav páni bozi. Vy jste mi dal s tím klíčem! Padnul do řeřichy.

REKORDIKLES / Dejte mi ho. */Nejezchlebos mu dá klíč/* Nikdo vás neviděl?

NEJEZCHLEBOS / To já nemohu vědět, jestli mne někdo viděl. Já neviděl nikoho. Stane se ale, že se člověk nekouká, a někdo ho vidí. Ale já



myslím přece, že mne nikdo neviděl, protože jsem koukal a nikoho jsem neviděl.

REKORDIKLES / A co ten váš spoluvězeň?

NEJEZCHLEBOS / Ten spal, o ničem neví. A prosím vás, oč vlastně jde? Dostanu něco? Co dostanu a kolik toho bude?

REKORDIKLES / Všechno se dozvíte, nehybejte se odtud, buďte zticha, hned se vrátím.

NEJEZCHLEBOS / Počkejte! Než půjdete, ještě stran jídla, jak a co se servíruje?

REKORDIKLES / Není čas, až potom.

*/Odejde za Kontokorentem/*

---

SCÉNA TŘETÍ  
*Nejezchlebos, pak Skočdopolis*

---

NEJEZCHLEBOS */běží k balkónu a volá dolů/* Hele, jsem tady sám, lezte nahoru.

SKOČDOPOLIS */za scénou/* Hodte mi klíč, já půjdu dveřmi.

NEJEZCHLEBOS / Klíč jsem odevzdal. Po víně vylezte nahoru, držte se šlahounů.

SKOČDOPOLIS */za scénou/* To jsou takový voloviny, tohle. Tady je samé křoví.

NEJEZCHLEBOS / Jde to?

SKOČDOPOLIS */za scénou/* Zatím ano. */Rána/* Který blbec to stavěl. Teď dál nemůžu. Počkejte.

NEJEZCHLEBOS / Neřvete a lezte! */Vytáhne Skočdopola na balkón/*

SKOČDOPOLIS / Podívejte se na tu vejšku! Člověk aby tady riskoval život kvůli vašim blbým plánům. Nemusel jste zamykat a já mohl jít po schodech.

NEJEZCHLEBOS / Ticho, neřvete, člověče.

SKOČDOPOLIS / Koukejte, nevytahujte se na mne a nevokřikujte.

NEJEZCHLEBOS / Co si myslíte, mohl jste zůstat

v šatlavě, když se vám to nelíbí! A vůbec, kde je ten tlustý?

SKOČDOPOLIS / Ten se mi najednou ztratil, šel vedle mne a najednou nebyl.

NEJEZCHLEBOS / To je nákej podfukář. Jo, poslouchejte, stran jídla...

SKOČDOPOLIS / ...to mne zajímá. Tady se bude jíst?

NEJEZCHLEBOS / Stran jídla jsem se ptal a bylo mi řečeno...

SKOČDOPOLIS / ...že bude napřed polívka?

NEJEZCHLEBOS / A bylo mi řečeno...

SKOČDOPOLIS / ...aha, ryby.

NEJEZCHLEBOS / A bylo mi řečeno...

SKOČDOPOLIS / Jestli nám dají sejra, tak budu otrávenej.

NEJEZCHLEBOS */rychle/* Stran jídla mi bylo řečeno, že nebude žádný.

SKOČDOPOLIS / To je pěkný předkrm. A co od vás chtějí?

NEJEZCHLEBOS / Nic nevím. Musíte se tu někde schovat a uvidíme.

SKOČDOPOLIS / Já se kouknu po špajzu.

NEJEZCHLEBOS / Nikam nelezte, ať se neprozradíme. Schovejte se tady někde blízko. */Skryje ho do dveří vlevo/*

---

SCÉNA ČTVRTÁ  
*Nejezchlebos, Rekordikles, pak Skočdopolis*

---

REKORDIKLES */vstoupí zprava/* S kým jste to tady mluvil?

NEJEZCHLEBOS / S hladem. Je to nejlepší kuchař, tak jsem se ho ptal, kolik lanýžů patří do paštiky z husích jater.

REKORDIKLES / Sedněte si, jíst dostanete, co budete chtít, ale později.



NEJEZCHLEBOS / To bychom hned mohli sestavit menu... Víte, to je báseň, co se čte a pak se sní.  
REKORDIKLES / *přeruší ho* / Dejte pokoj, počkáte tady do svítání. Hlavní věc, nikdo vás tu nesmí vidět. Možná, že budu mít pro vás znamenitou práci.  
NEJEZCHLEBOS / Tak řekněte, co to bude. Kolik za to dostanu?  
REKORDIKLES / To sám ještě nevím. Ta osoba, která vám tu práci uloží...  
NEJEZCHLEBOS / ...a jeje, to mám rád, takovéhle kšefty, tahle osoba práci uloží, tamhle to objedná, téhle se to bude dělat, tamhle si půjdu pro peníze a odtámhleťad mne vyhodí! Kdo si račte myslet, že jsem? Já jsem zubař bez konce-se, divokej zubař, pro vlastní blbost zavřenej! A takovýmhle způsobem...  
*/V zákulí se ozve rána/*  
REKORDIKLES / Co to bylo?  
NEJEZCHLEBOS / Je to můj dům? Vím já, který nábytek praská? Které okno zůstalo otevřené? Který vítr do něj fouká?  
*/Zase rána, Rekordikles jde ke dveřím vlevo/*  
Nechodte tam, pane, co kdyby to byli násilníci nebo padouši?  
REKORDIKLES / Zůstaňte tady! */Odejde za Skočdopolem/*  
SKOČDOPOLIS */vstoupí z vedlejších dveří. Drží v ruce velkou plechovku/* Našel jsem konzervu, ale nemohu ji otevřít. Klíč tam nikde není a ona nechce povolit. */Praští konzervou o zem/*  
NEJEZCHLEBOS / Nechte toho! Je tady a slyšel to!  
SKOČDOPOLIS / Kdo?  
NEJEZCHLEBOS / Ten odsud!  
SKOČDOPOLIS / No a co bude?  
NEJEZCHLEBOS / Něco.  
SKOČDOPOLIS / A kdy?  
NEJEZCHLEBOS / Za svítání.

SKOČDOPOLIS / Co budem dělat do té doby?  
NEJEZCHLEBOS / Já nevím, schovejte se! */Vstrčí ho na balkón/*  
REKORDIKLES */se vrátí/* Slyšel jste ještě tu ránu?  
NEJEZCHLEBOS / To bylo venku. Stahlhelm upad na hlavu!  
REKORDIKLES / Nežvaňte. */Za scénou zvonění/* Schovejte se tady. */Vstrčí ho do dveří vlevo/*

---

SCÉNA PÁTÁ  
*Rekordikles, Synekdocha*

---

*/Synekdocha vstoupí hlavním vchodem se zavazadlem v ruce/*  
REKORDIKLES / Madame, vy, v tuto hodinu?  
SYNEKDOCHA / Řekněte, že jsem odvážné děvče, honem, no řekněte, Rekordikle.  
REKORDIKLES / Ano, jste, a proč?  
SYNEKDOCHA / No, že jsem přišla, nemáte radost?  
REKORDIKLES */rozpačitě/* Ano, strašnou, a kam jdete?  
SYNEKDOCHA / K vám, navždycky k vám. Utekla jsem svému muži.  
REKORDIKLES */skrývá zděšení/* A jeje...  
SYNEKDOCHA / Trnete nad mou odvahou, ale to všechno jsem udělala pro vás. Miluji tě, Rekordikle! Nikdy tě neopustím!  
REKORDIKLES / No právě... To jsou věci...  
SYNEKDOCHA / Jsi rozrušen, já vím, je to tak krásné překvapení. Tak náhlé.  
REKORDIKLES / To je to, náhlé...!  
SYNEKDOCHA */zpívá/*

MINULOST PŘES PALUBU

Každou cestu křížuje jiná cesta,  
Ale k cíli vede jen jedna ze sta.



Jenom ten, jemuž schází odvaha,  
Na rozcestí dlouho váhá.  
Každá láska umírá jinou láskou,  
Každá krása rezaví novou vráskou,  
Zbabělec je, kdo osud proklíná  
A maří čas  
A vzpomíná.

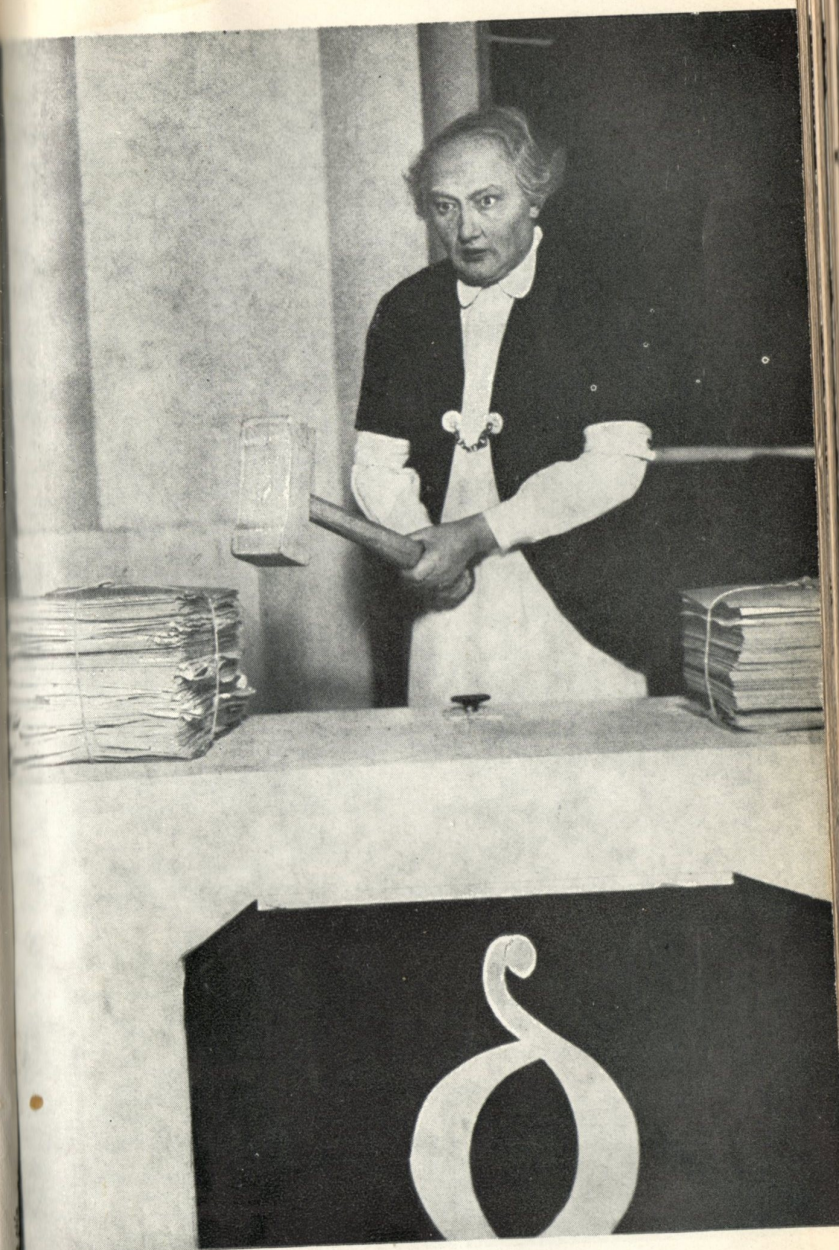
*Refrén:*

Minulost hodme přes palubu,  
Kdo by tu nad ní stál.  
I když poplujem v záhubu,  
Přec jen doplujem dál.  
Vzpomínky jsou jenom přítěží,  
Kdopak by se jich bál?  
Tak málo na nich záleží,  
Když vítr je odvál.  
Nesmíme vzpomínat, chceme-li štěstí mít  
a milovat,  
Musíme umírat, musíme umět žít, zapomínat.  
Vzpomínky jsou jenom přítěží,  
Kdo by nad nimi stál?  
Tak málo na nich záleží,  
Když vítr je odvál.

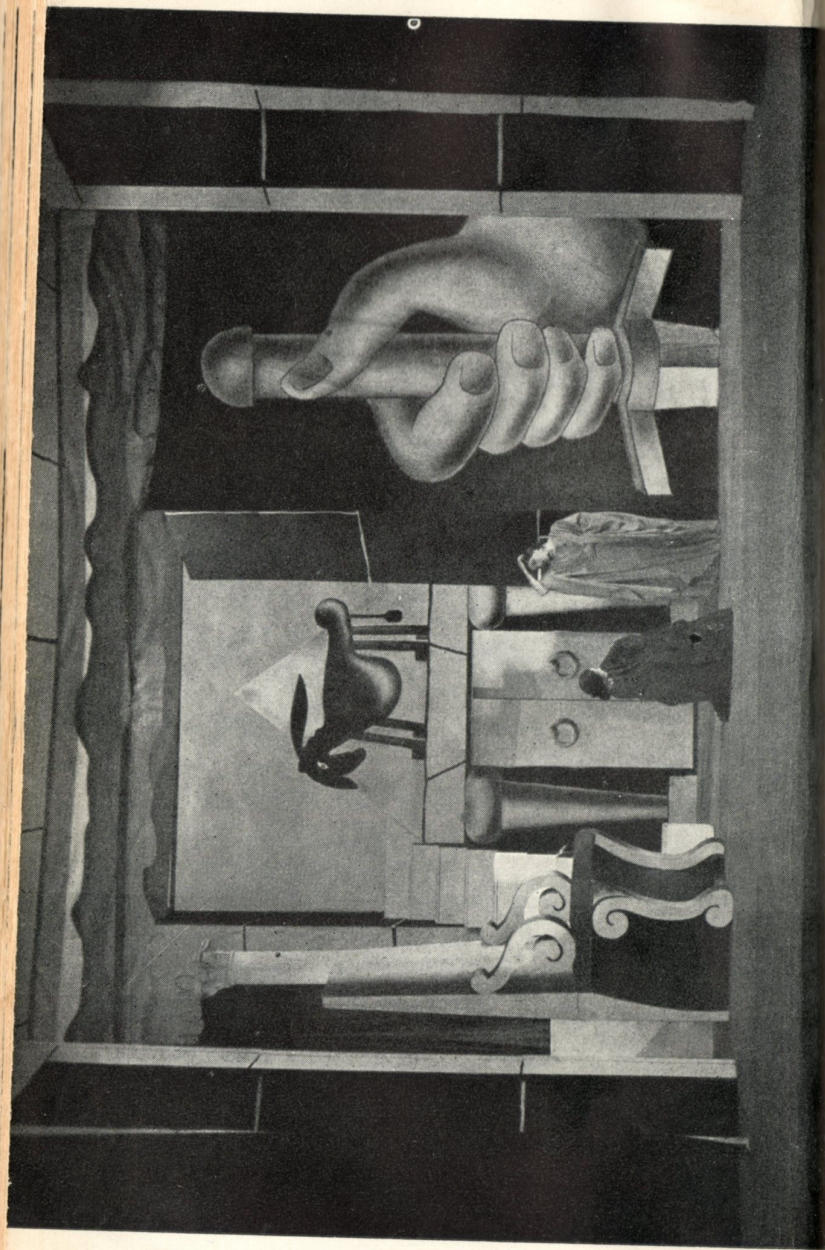
*/Během refrénu Rekordíkles po špičkách odejde, zatímco Synekdocha zpívá na rampě. Po jeho odchodu Skočdopolis vykukuje z balkónu a dává znamení Nejezchlebovi, jenž se objeví ve dveřích vlevo, že je mu zima. Pak za jejimi zády se k sobě oba tiše blíží a Nejezchlebos chce Skočdopolovi půjčit svůj kabát. Vtom však Synekdocha dozpívá refrén a pozpátku ustupuje, takže Skočdopolis uprchne zase na balkón. Synekdocha zpívá refrén podruhé v náručí Nejezchlebově, jemuž nevidí do obličeje a považuje ho za Rekordíkla. Posléze zjistí svůj omyl, vykřikne. Nejezchlebos jí začpe ústa a dozpívá poslední verše místo ní/*

*/Rekordíkles vstoupí zleva/*

SYNEKDOCHA */ukazuje na Nejezchleba/* Kdo je to,







kdo je to?

REKORDIKLES / To je můj nový kuchař. /*K Nejezchlebovi!* Táhněte!

NEJEZCHLEBOS / Já myslím, že jste nechal otevřené rádio...! /*Odejde vlevo!*

REKORDIKLES / To jsi moc pěkně zaspívala...

SYNEKDOCHA / A teď, kde budeme mít své hnízdečko?

REKORDIKLES / Jo, sakra, hnízdečko, to bude nutný. Počkej. Kde by takové hnízdečko... tady to nejde...

*/Venku se zvoní!*

SYNEKDOCHA / Bohové, můj muž! Skryj mne někde! Zabil by mne!

REKORDIKLES / No, nezabil, ale schovat se musíš.

SYNEKDOCHA / Zapři mě, ochraň mě, nebo ho zab!

REKORDIKLES / Pojď semhle, do ložnice!

*/Odejde s ní dozadu!*

---

### SCÉNA ŠESTÁ

*Skočdopolis, pak Rekordikles a Synekdocha*

---

SKOČDOPOLIS */vzběhne z balkónu a mává rukama!* Fuj, tam je zima, to není k vydržení! */Vtom opět zvonění!* Pomoc! Popelář! */Skryje se do dveří napravo!*

*/Zvonění!*

*/Rekordikles vzběhne zezadu a vběhne do hlavních dveří. Synekdocha vběhne do dveří, kde je Skočdopolis.*

*Ihned vykřikne a ustoupí!*

SKOČDOPOLIS */vzběhne ze dveří!* Počkat... ticho!... neřvat! */Zače jí usta, vstří ji do dveří, sám vstoupí také a zavře za sebou!*



SCÉNA SEDMÁ  
*Hippodromos, Hekatomba, Rekordikles*

*/Rekordikles s Hippodromem a Hekatombou vstoupí hlavním vchodem/*

REKORDIKLES / Děje se něco, nebo stalo se něco?

HIPPODROMOS / Mohlo by se stát, Rekordikle.

Příteli, chvátám, víš, chvátám...

REKORDIKLES / Co je, půjdte zase pryč?

HIPPODROMOS / Půjdu já, ona ne, strašné věci se dějí. Dnes v noci obsadili Oslaři domy stírnařských vůdců. Něco se chystá, já s tíží unikl. Jsi můj přítel, Rekordikle, tebe jsem si vybral, abys mi opatroval ženu. Jsi můj přítel, vid?

REKORDIKLES / Pokládám si to za čest.

HIPPODROMOS / Já ti věřím.

REKORDIKLES / Milostivá tady zůstane přes noc?

HIPPODROMOS / Jí také věřím. */K Hekatombě/*  
Vid, že ti mohu věřit?

HEKATOMBA / Nerozčiluj se.

HIPPODROMOS */rozčileně/* Vždyť já jsem klidný...

Tak já mohu jít... Jsi velmi statečná. */Obejme ji/*  
Tebe také políbím! */Obejme Rekordikla/* Protože ti věřím... Oběma vám věřím!... */Odchází a vrací se/* Ale velká epocha začíná, velká epocha! */Odejde a zase se vrátí/* Velká epocha začíná... velká epocha... */Odejde a zase se vrátí/* Co jsem chtěl říci... Vzala sis noční prádlo?... Dobře... Ale velká epocha, velká epocha... jo, to jsem říkal, tak já jdu. */Odejde hlavním vchodem/*

HEKATOMBA */se rozesměje/* Viděl jsi někdy dokonalejšího paroháče?

REKORDIKLES / Nebuď cynická.

HEKATOMBA / A copak?

REKORDIKLES / Jsem unaven, víš.

HEKATOMBA / Unaven, unaven, tady jsou jednou přátelské povinnosti. Muž, jehož přítelem být

si pokládáš za čest, uložil ti, abys pečoval o jeho ženu. Nuže, pečuj! */Vine se k Rekordiklovi/* Nejsou to komické shody okolností?

REKORDIKLES */stísněně/* Kolikrát by se člověk namáhl...

NEJEZCHLEBOS */za scénou/* Tak to je doba, porád čekat a žádné jídlo. Jste tam?

HEKATOMBA / Kdo je tady?

REKORDIKLES / To je můj nový sluha. Prosím tě, aby tě tu neviděl! Co by si pomyslel?

HEKATOMBA / To na tebe sluha takhle křičí?

REKORDIKLES */zmateně/* On je podivín, ale výtečný kuchař. Prosím tě, na moment, jdi tady na balkón. Já ho pošlu ven. */Strká ji na balkón/*

HEKATOMBA / Ale nenech mne tu dlouho.

SCÉNA OSMÁ  
*Rekordikles, Nejezchlebos*

NEJEZCHLEBOS */vstoupí/* Tak prosím vás, to je nějakýho čekání. Máte pěknou špiž! Já otevřu šuplík, kde je napsáno vepřová, a najdu v něm jeden kmín!

REKORDIKLES / Co sem lezete? Volal jsem vás?

NEJEZCHLEBOS / Byl tady někdo?

REKORDIKLES / Nebyl.

NEJEZCHLEBOS / Tak nevyrušuji.

REKORDIKLES / Co chcete? Jděte pryč.

NEJEZCHLEBOS / Kam bych šel, já tady budu.

REKORDIKLES / Co chcete?

NEJEZCHLEBOS / Večeři!

REKORDIKLES / Jděte tedy nahoru do kuchyně, jestli tam něco je!

NEJEZCHLEBOS / Jděte tam vy, vy to tady líp znáte. Já tady počkám.

REKORDIKLES / Řekl jsem vám, abyste šel!

NEJEZCHLEBOS / A já povídám, že dostanu večeři



SCÉNA DEVÁTÁ

*Nejezchlebos, Hekatomba*

tady! Jděte to sehnat. Já se zatím nalokám čerstvého vzduchu. *[Jde k balkónu]*

REKORDIKLES / Nechoďte tam!

NEJEZCHLEBOS / Proč?

REKORDIKLES / Někdo by vás viděl.

NEJEZCHLEBOS / Kdo by mě viděl? Víte nějakou určitou osobu, která by mne viděla? Na tom balkóně?

REKORDIKLES / Ne. Z ulice.

NEJEZCHLEBOS / Na to je moc veliká tma. *[Jde zase k balkónu]*

REKORDIKLES / Tam nepůjdete! Jsou chladné noci. Jděte do kuchyně.

NEJEZCHLEBOS / No tak. *[Šourá se pryč]*  
*[Rekordíkles jde k balkónu]*

NEJEZCHLEBOS *[vylítne a zastaví mu cestu]* Tam nepůjdete, je tam zima, sám jste to říkal!

REKORDIKLES / Já se podívám, jestli tam nikdo není.

NEJEZCHLEBOS / A kdo by tam byl? Nikdo tam nemůže být.

*[Rekordíkles skočí na balkón, rozhlédne se a vrátí se]*

NEJEZCHLEBOS *[odevzdaně]* Co jsem měl dělat. Je to kamarád...

REKORDIKLES / Nikdo tam není.

NEJEZCHLEBOS / To není možné!

REKORDIKLES / Když vám říkám, nikdo tam není!

NEJEZCHLEBOS / Jsem blázen. *[Zvonění]*

REKORDIKLES / U horoucí skály, kdo to zase je?

NEJEZCHLEBOS / Já jdu otevřít.

REKORDIKLES / Ne, zmizte, jdu sám. *[Odejde hlavním vchodem]*

NEJEZCHLEBOS *[vrhne se na balkón]* Jste tady? Pojdte ven.

*[Hekatomba vyjde]*

NEJEZCHLEBOS / To nejste vy, totiž, kdo račte být?

HEKATOMBA / Ach tak, to vy jste ten nový sluha?

NEJEZCHLEBOS / Aha... ano. Sluha Mojmir Nový.

HEKATOMBA *[obchází ho zálibně]* No, proto jsem vás neměla vidět. Jste těžký atlet?

NEJEZCHLEBOS / Ani ne tak atlet, jako těžký.

Milostpaní, já se vás na něco zeptám.

HEKATOMBA / Ptejte se.

NEJEZCHLEBOS / Kam jste ho dala?

HEKATOMBA / Koho?

NEJEZCHLEBOS / Byl na balkóně.

HEKATOMBA / Nikoho jsem neviděla.

NEJEZCHLEBOS *[dvorně]* Nehoňte se, milostpaní, nebo vás bacím.

HEKATOMBA / Jak to se mnou mluvíte?

NEJEZCHLEBOS *[něžně]* Sprostě.

HEKATOMBA / Je tam takové chladno. Zahřejte mne trochu.

NEJEZCHLEBOS / Jděte dál.

HEKATOMBA / Copak nemáte ženy rád?

NEJEZCHLEBOS / To sem nepatří.

HEKATOMBA / Nebo nejsem váš typ?

NEJEZCHLEBOS / Vy jste Putifarka?

HEKATOMBA / Někdy...

NEJEZCHLEBOS / Ale já nejsem Putifarář. Koukejte, milostpaní, všechno má svůj čas. Čas k jídlu, čas k procházkám, čas k randetím. A zatím nepřišel ani ten čas k jídlu a já mám za svítání nějakou práci a ta se mi nelíbí. Neboť to začíná smrdět atentátem. Někdo sem jde, milostpaní. Šup na balkón. *[Vstřelí ji na balkón a skryje se za portiéru vpředu]*



SCÉNA DESÁTÁ

*Rekordikles, Paprikides*

*[Rekordikles vstoupí s Paprikidem hlavním vchodem]*

PAPRIKIDES *[udýchaný]* No tak, já už jsem nevěděl jinou cestu než jít k vám. Hippodromos není k sehnání, tady vidím světlo, tak jsem ty schody vážil. To sám uznejte a řekněte, jako logický inteligent: Ubohý stařec. Teď ta nezávislost soudcovská... Rozhodnu tak, rozhodnu onak, bude to špatně. Konečně jiný spor, čert to vem. Víte, teďka Oslaři... Stínáři... zodpovědnost... to je hrůza!

REKORDIKLES / A v čem vám mohu pomoci?

PAPRIKIDES / Kde jsou ti zástupci těch lidí?

No... jak se jmenují... Jak vedou tu při za ně...

REKORDIKLES / Co se stalo?

PAPRIKIDES / Šatlava je prázdná. Žalářník, s odpuštěním, ožralý, neví, co se stalo. Víte, ono je to o postup. Ono je to o místo... Teďka ten věk...!

REKORDIKLES / Já vůbec nevím, jak bych vám mohl pomoci.

PAPRIKIDES / Nějaká rada, nějaké povzbuzení, všechno by bylo dobré! Pane, pane *[vrávorá]*, mně je špatně! *[Stojí zády k balkónu]*

HEKATOMBA *[vylezla z balkónu a šeptá]* Co je, tady je zima.

*[Rekordikles na ni mává rukama, aby se schovala]*

PAPRIKIDES / Ba jo, jde to na mne, já se zhrouťm.

Potí se mi obličej, zima na záda... ve vousech to pálí...

HEKATOMBA *[volá z balkónu]* Mně je zima!

*[Rekordikles na ni mává]*

PAPRIKIDES / To je příjemné, dělejte vítr, takhle.

REKORDIKLES / Musíte domů. Rychle domů a do postele!

PAPRIKIDES / Do postele jo. Ale domů nedojdu.

HEKATOMBA *[z balkónu]* Tady je zima!!

PAPRIKIDES / To je hic, dovedte mne do postele.

*[Obrací se k balkónu]*

*[Hekatomba se skryje]*

REKORDIKLES / Tam nechoďte. Dovedu vás do

ložnice. *[Odvádí ho po schodech nahoru]*

SCÉNA JEDENÁCTÁ

*Skočdopolis, Synekdocha*

*[Synekdocha vyběhne ze dveří, za ní Skočdopolis]*

SKOČDOPOLIS / Jestli ceknete, tak vás rozkuchám, rozčtvrtím a taky zabiju.

SYNEKDOCHA / Kdo jste?

SKOČDOPOLIS / Vrah, hromadný vrah. Všecko vraždím na objednávku, na splátky, jak si rače přát, ale nesmí se křičet, nesmí se ani ceknout, to to na mne přijde a já vraždím!!

SYNEKDOCHA / Zabil byste někoho, koho bych vám označila?

SKOČDOPOLIS / Milerád, dědeček, babička, bude se dědit? Kdy to bude? Jak to bude? Kde mám na něj počkat?

SYNEKDOCHA / Zavražděte mého manžela.

SKOČDOPOLIS / Prosím!

SYNEKDOCHA / Bohatě se vám odměním.

SKOČDOPOLIS *[řve]* To se dělá dneska u nás zadarmo! Bílý týden ve vraždách! Reklamní akce! *[Mírně]* I já jsem docela mírný člověk, víte, jenom se nesmí křičet. Když nebudete křičet, tak se vám nic nestane. O nic se nestarejte, zůstaňte schovaná, ale *[řve]* jak řeknete, že jste mne viděla, nebo jak budete křičet, tak se to ve mně probudí...

KONTOKORENTOS *[za scénou]* Rekordikle!



SYNEKDOCHA / To je můj muž! Poznala jsem jeho hlas.

SKOČDOPOLIS / Dobře! Bude zavražděn, jak si račte přát. Schovejte se. */Vstří ji na balkón/*

KONTOKORENTOS */za scénou/* Rekordikle!  
*/Skočdopolis uteče po schodech nahoru/*

---

SCÉNA DVANÁCTÁ

*Rekordikles, Kontokorentos*

---

*/Kontokorentos vstoupí zprava, Rekordikles sestupuje se schodů/*

KONTOKORENTOS / Je nejvyšší čas, Rekordikle. Jak jste se rozhodli?

REKORDIKLES / Já do toho nejdu, Kontokorente, za žádnou cenu.

KONTOKORENTOS / Rekordikle, po dobrém!

REKORDIKLES / Ani po zlém. Nemáte mne v moci.

---

SCÉNA TŘINÁCTÁ

*Předešlí, Hekatomba, Synekdocha*

---

*/Z balkónu vyběhne Synekdocha s Hekatombou ve rvačce a obě křičí: Falešnice mizerná! Běhno! Já ti ukážu, svádět mi milence! Vyškrábu ti oči! Vtom Synekdocha spatří Kontokorenta a omdlí: Můj muž!/*

HEKATOMBA */k Rekordiklovi/* Na tohle jsem ti dávala peníze? Vrať mi ten prsten a vůbec všechny dary, nebo udělám skandál...!

KONTOKORENTOS / Moment, půjde to bez skandálu. Co říkáte, Rekordikle: moje paní, žena Hippodromova, já. Můžeme se dohodnout?

REKORDIKLES / Musím se dohodnout.

KONTOKORENTOS / A teď jednejme rychle. Ukáží vám tajnou chodbu ze sousední zahrady do radnice. */K Hekatombě/* Postarejte se, prosím,

o moji bývalou ženu.

*/Rekordikles a Kontokorentos odejdou hlavním vchodem/*

SYNEKDOCHA */probírá se z mdloby/* Kde je můj muž?

HEKATOMBA */pomáhá jí/* Všechno je v pořádku. Pojď drahoušku, uložím tě, nic si z toho nedělej. Všichni muži jsou lumpové. My ženy jsme vždycky klamány.

*/Odvede ji vlevo a vrátí se/*

---

SCÉNA ČTRNÁCTÁ

*Hekatomba, Hippodromos*

---

HIPPODROMOS */vleze na scénu balkónem/* Kde je Kontokorentos? Bídnic! Viděl jsem ho, jak sem šel. Tys tady s ním měla schůzku! Kde je! Mluv! Bude tragédie!

HEKATOMBA */objímá ho/* Miláčku!

HIPPODROMOS / Pryč! Je tady Kontokorentos?

HEKATOMBA / Byl tady.

HIPPODROMOS / Proč?

*/Hekatomba odhrne záclonu za níž leží Synekdocha/*

HIPPODROMOS / Kdo to tam leží, to je Synekdocha? Žena Kontokorentova?

HEKATOMBA */důvěrně, s úsměvem/* Překvapil ji v ložnici Rekordiklově...

HIPPODROMOS */dává se pomalu do smíchu/* Co to nepovídáš? Ta švanda! Kontokorentos je paroháčem!!

HEKATOMBA / Drahý, musíme odtud. Něco se chystá. Zaslechla jsem něco o atentátu.

HIPPODROMOS / Nuž pojďme, manželko. Co je to atentát proti slasti vidět parohy na hlavě protivníkově?! Jak jsem šťasten, že ti mohu důvěřovat.

*/Odejdou hlavním vchodem/*



---

SCÉNA PATNÁCTÁ

*Skočdopolis, Paprikides*

---

SKOČDOPOLIS */letí po schodech dolů/* Pomoc!!! Bílá paní!

PAPRIKIDES */za ním v noční košili, s mečem v ruce/*  
Zastav se, ničemo! Jménem zákona!

*/Skočdopolis se skryje za závěs v pozadí/*

PAPRIKIDES / Vylez, zločinče, uprchlý trestanče,  
nebo tě probodnu! */Píchá do závěsu/*

---

SCÉNA ŠESTNÁCTÁ

*Paprikides, Nejezchlebos*

---

NEJEZCHLEBOS */vylítne z úkrytu/* To jsou blbé vtipy,  
píchat do měkkých částí těla!

PAPRIKIDES / Jménem abderského županátu, za-  
týkám tě, zlosyne! Tys mne chtěl nahoře za-  
vraždit! Sedl sis mi do obličejce, když jsem dří-  
mal, chtěje mne udusit!

NEJEZCHLEBOS / Předně jsem celou noc neseděl,  
tím méně na obličejci. Za druhé, o co jde?

PAPRIKIDES / Uprchl jsi z vězení!

NEJEZCHLEBOS / Náhodou ne, z vězení jsem ode-  
šel! A odešel jsem s vědomím žalárníka, který  
se tam ožíral, ožíral ho tam Kontokorentos, aby  
mne dostal ven. A vůbec, jak jsem to tady  
vyslechl, chystají se pěkné věci. Činím u vás  
udání. Za svítání Kontokorentos něco peče na  
radnici. Konejte svou povinnost.

PAPRIKIDES / Propětraná hodino, co se bude dít?  
Nestrannosti soudcovská! To je na starého muže  
moc.

---

SCÉNA SEDMNÁCTÁ

*Předešlý, Rekordikles*

---

*/Rekordikles vstoupí zleva/*

PAPRIKIDES / Rekordikle, co to slyším o Konto-  
korentovi, byl zde?

REKORDIKLES / Ano, co je?

PAPRIKIDES / Kam šel?

REKORDIKLES / Na radnici.

PAPRIKIDES / Tak je to pravda. Já se zblázním!  
Rekordikle, hlídejte ho, musím za Kontoko-  
rentem. */Odejde hlavním vchodem/*

---

SCÉNA OSMNÁCTÁ

*Rekordikles, Nejezchlebos, pak Skočdopolis*

---

REKORDIKLES / Co jste mu řekl?

NEJEZCHLEBOS / Pokud jsem věděl, tak všechno.

REKORDIKLES / A co víte?

NEJEZCHLEBOS / Vím toho dost. Měl bych tady  
nějaký ty škandály, nějaký ty nevěry, potom  
by tu byla řádná korupce, mimoto protistátní  
činnost, napomáhání k různým zločinům... no,  
je toho slušný rejstřík.

REKORDIKLES / Víte příliš mnoho, než abyste  
mohl být déle živ...

*/Skočdopolis vyleze z úkrytu a stojí za Rekordiklem/*

NEJEZCHLEBOS / Ještě víc toho umím. Například,  
stojím před vámi, a ze zadu vás kopnu.

*/Skočdopolis kopne Rekordikla, ten se otočí, dostane  
kopanec od Nejezchleba, pak se na něj oba vrhnou  
a vyplácejí mu na zadnici/*

SYNEKDOCHA */za scénou/* Rekordikle, kde jsi?

NEJEZCHLEBOS / V prádle, slečno!

OPONA



---

**Obraz sedmý**  
Zlatá střední cesta

---

*Před oponou*

*/Skočdopolis a Nejezchlebos vyjdou na předscénu/*

NEJEZCHLEBOS / Já myslím, že takhle jsem to udělal správně.

SKOČDOPOLIS / To se ví, protože zabít ho...

NEJEZCHLEBOS / ...to by byl z vola mučedník.

SKOČDOPOLIS / A zase nechat ho běžet, běhal by vůl beztrně.

NEJEZCHLEBOS / Nejlepší je zlatá střední cesta.

SKOČDOPOLIS A NEJEZCHLEBOS */zpívají/*

ZLATÁ STŘEDNÍ CESTA

*I. refrén*

Oslův děd svému vnuku

Naposled podal ruku,

Zafuněl a pak děl:

Cválej za nevěstou!

Strejček vůl, teta kráva,

Každej půl rady dává:

Hochu můj, postupuj

Zlatou střední cestou.

Vůl připojil suše:

Je to cesta má,

Každý po ní kluše,

Je vyšlapaná!

Poslouchej, bučí kráva,

Tou se dej, ta je pravá,

Jseš mladej, jseš hloupej,

Já jsem stará kráva.

*Sloka*

Všechno klape, oslík šlape, kupředu si čile tape,

Zlatou střední cestou jde za nevěstou.

V polovině cesty náhle zakručí mu v břiše táhle,  
Vpravo vlevo nekouká, jde svou cestou...  
Zlatá střední cesta je vyšlapaná,  
Ale tráva po krajích je vyžraná,  
Neb všichni osli, co tu šli, vypásli všechno, co našli.

Poslední stéblo trávy sluply krávy.

Chudák osel hladem zmožen už nemůže dál.

Jak tak vprostřed zlaté střední cesty hladov stál,

Spatřil dvě otýpky sena ležet opodál.

Jedna byla vlevo, druhá doprava.

Cesta vede středem, to je otrava.

*II. refrén*

Kampak já, já chudák, dám svou oslí ušatou hlavu,

Když nemám na cestě vůbec žádnou potravu.

Přece řekla kráva, že ta pravá

Je zlatá střední cesta.

Přece já nemůžu za potravou

Jít na levou stranu neb na pravou.

Vždyť mi přece řekli staří — řekli staří,

Poslechnu je hluše, je to cesta má,

Každý po ní kluše, je vyšlapaná.

Jak tam ten chudák osel si velebil tradici,

Hlad mu rozleptal břicho, játra i bránici.

Že to, co řekli staří, za pravdu měl,

Osel hladem zcepeněl!



---

**Obraz osmý**  
Nesmrtelný osel

---

*Síň na radnici. Impozantní sál, v němž všechno zařízené je disproporcionálně obrovské. Mohutný majestátní gobelin. V pozadí gigantická vrata s obrazem osla. Vlevo vpředu obrovské křeslo. Svítá.*

---

**SCÉNA PRVNÍ**  
*Kontokorentos, pak Paprikides*

---

*[Kontokorentos netrpělivě vysedává v křesle]*

PAPRIKIDES *[vstoupí]* Tady jste, Kontokorente. Už jsem myslel, že vás nenajdu. Letím přímo od Rekordikla. Vy mně jistě vyvrátíte všechno, co jsem slyšel.

KONTOKORENTOS / Nerozumím vám.

PAPRIKIDES / Bylo u mne učiněno udání, že jste pomohl na svobodu Hippodromovu klientu, že jste podplatil žalárníka, osobu jsoucí pod přísahou, a že zde chystáte dovršení nějakých nekalých záměrů. Co je na tom pravdy?

KONTOKORENTOS / Do jisté míry všechno.

PAPRIKIDES / Pane továrníku, co to všechno znamená? Já vás budu muset zatknout.

KONTOKORENTOS / Zatknete-li mne nebo ne, na tom vůbec nezáleží. Něco se musí udělat. Víte stejně dobře jako já, že proces rozdělil Abděru na dvě strany. My, Oslaři, v jejichž rukou spočívá civilizace, nemůžeme připustit rozvrat průmyslu a státního pořádku nesmyslným řádním Hippodromovy chátary.

PAPRIKIDES / Dobře, drahý pane, proces je velmi důležitý, ale ten musí rozhodnout soud, úřad. Já, jako soudce...

KONTOKORENTOS / Vy jako soudce jste povinen milovat národ a ctít jeho blaho; to blaho za-

bezpečí jenom ruka silného muže, který ochrání staré instituce a tradiční kulturu staré Abdéry. Doba vyžaduje vládu železné pěsti a tu pěst mám já. Můžete jít se mnou, nebo proti mně.

PAPRIKIDES / Jsem služebníkem pojmu nestranné spravedlnosti.

KONTOKORENTOS / Každá vláda má svůj pojem nestranné spravedlnosti. Budete nestranným soudcem mé vlády.

PAPRIKIDES / No, když si tu násilnost vezmete na svědomí, já to oko zavřu. Vy jste přece jen ze staré velkoprůmyslnické rodiny. Váš otec, můj spolužák, váš dědeček, spolužák mého otce, byli také vždycky proti novotám.

KONTOKORENTOS *[odchází s Paprikidem]* Každý abděrsky cítící Abděran musí jít se mnou!

---

**SCÉNA DRUHÁ**  
*Skočdopolis, Nejezchlebos*

---

*[Skočdopolis a Nejezchlebos opatrně vstoupí, Nejezchlebos drží velký nůž]*

SKOČDOPOLIS / Uvidíte, že jsme tady zabloudili a že se odsud nedostanem. Ještě nás někdo chytí.

NEJEZCHLEBOS / Kdyby nás někdo chytil, tak řekneme, že chceme vidět osla. Na to máme právo. Dělalí se k němu výpravy a řeční se u něj.

SKOČDOPOLIS / No jo, ale nezapomeňte, že jsme uprchli ze žaláře.

NEJEZCHLEBOS / Když někdo přijde, tak ho píchnu. Mně je to všecko jedno. O všechno jsem přišel, tak co se mi může stát?

*[Za scénou zahýká osel]*

SKOČDOPOLIS / Tady je vedle! Vidíte to zvíře, poznalo mne podle čuchu, chudák, a má radost.

NEJEZCHLEBOS / Tak vidíte, že jsme ho našli. Ta-



dy máte nůž a jděte.  
SKOČDOPOLIS / Poslouchejte, myslíte, že ho musíme zabít?  
NEJEZCHLEBOS / Co chcete jiného?  
SKOČDOPOLIS / Takové hodné zvíře, nevinné, nemá tvář.  
NEJEZCHLEBOS / Tak ho píchněte do němé tváře! Copak kvůli němu netrpíme?  
SKOČDOPOLIS / Vlastně je to pravda, ale on za to nemůže.  
NEJEZCHLEBOS / Jak to, přijeli jsme sem jako poctiví chudáci, a co jsme teď? Trestanci! Protože jsme se pohádali. Lidi se do toho zbaňkovali, využilo se toho partajně... já vám říkám, dokud tady bude osel, tak tady bude stín. A dokud bude osel a stín, nebude pokoj. Jděte a zabte ho.  
SKOČDOPOLIS / Tak já jdu, je to naše povinnost, konečně, osel je můj, tak je to moje právo.  
NEJEZCHLEBOS / Rychle a tiše.  
SKOČDOPOLIS / To víte, on hekne, chuděra.  
*/Odejde/*  
NEJEZCHLEBOS */sám, zachpává si uši/* Taky potřebuje hekat! Copak mám nervy ze špagátu?  
*/Za scénou osel silně hýká/*  
Ten ho morduje, jejeje!  
*/Skočdopolis vstoupí/*  
NEJEZCHLEBOS / To jste ho musel tak dlouho trápit, člověče?  
SKOČDOPOLIS / Copak jsem ho trápil? Já ho hladil, on mi lízal ruku.  
NEJEZCHLEBOS / Proč jste ho nezabil?  
SKOČDOPOLIS / On se na mě kouk! To se, člověče, říká volský voči, ale kam se hrabou na oslí?  
NEJEZCHLEBOS / Dejte sem ten nůž, sentimentální bačkoro! Nad svým osudem nebrečíte, a nad oslem řvete. Já ho píchnu, ani nehlesne! Přece jsem člověk, pán tvorstva, slon, kamzík, ještěrka,







Tanec chirurgů

šváb, husa, všechno mi musí sloužit. Každé zvěrstvo... je mi domovem. *|Odejde dozadu|*  
SKOČDOPOLIS *|sám, brečí|* On byl takový dobrý!  
Jak bral kopce... a ta akcelerace! A málo žral,  
a ty uši dlouhý...

NEJEZCHLEBOS *|vrátí se|* Tady máte nůž.

SKOČDOPOLIS *|vzlyká|* Tak už je po něm?

NEJEZCHLEBOS / Ale není, on se na mne kouk!  
*|Vzlyká|*

SKOČDOPOLIS / Já tam už nepůjdu, to máte mar-  
ný.

NEJEZCHLEBOS / Tak mi půjčte šátek, já mu  
zavážu oči. *|Vezme šátek a odejde|*

---

SCÉNA TŘETÍ  
*Skočdopolis, Hippodromos*

---

SKOČDOPOLIS *|za Nejezchlebem|* A zabte ho jedním  
rázem, ať se netrápí!

HIPPODROMOS *|vstoupí a slyší poslední slova|* Vraž-  
da! Pomóóc! Vražda!

SKOČDOPOLIS / Neřvete, neřvete!!

HIPPODROMOS *|pozná ho|* Co, vy jste na svobodě?

Kdo vás pustil? Koho vraždíte? Kdo vás najal?

SKOČDOPOLIS / Mne nikdo nenajal... a do toho  
se... *|Chce ho zastrašit|* Totiž najal, vy jste  
mluvil s tou paní, co mne najala, abych zabil  
jejího manžela?

HIPPODROMOS *|zděšeně|* To nebyla moje žena,  
moje žena vás nenajala!!

SKOČDOPOLIS / Říkám, že to byla vaše žena?  
Ostatně, je to možný.

HIPPODROMOS / Ale ne, to není možné. Moje že-  
na vás nenajala. To moji ženu neznáte, ta by to  
neudělala. Nechte mne! Nedotýkejte se mě!

SKOČDOPOLIS / Tak tady neřvete, nebo se ne-  
znám. Já jsem jednou vrah a o jednoho víc



nebo mň, to už mi nic neudělá!

HIPPODROMOS */úzkostlivě/* To je omyl, pane. Mne nezabíjejte!

SKOČDOPOLIS / Tak se tady nerozbrečte! Kdoví, jestli to byla vaše paní.

HIPPODROMOS / Jak vypadala?

SKOČDOPOLIS / Ale nějaká Synekdocha to byla!

HIPPODROMOS */uspokojen/* Ach tak, to je žena největšího padoucha, to dobře udělala, že vás najala. Zabte jejího muže!

SKOČDOPOLIS */krvelačně/* Ale, ten už je v práci, tady vedle, na to já mám své lidi —

*/Je slyšet zezadu zachroptění. Dojatě/*

Vidíte, už je po něm, teď ho zabili...!

HIPPODROMOS */jásá/* Teď jsem pánem Abdéry, on je mrtev. Škūdce lidu mrtev! */Odejde/*

#### SCÉNA ČTVRTÁ

*Skočdopolis, Nejezchlebos, pak Kontokorentos*

NEJEZCHLEBOS */vstoupí/* Já ho zabil... To byla práce... Já ty oči pořád vidím...

SKOČDOPOLIS / Tak nemyslete už na to, stalo se, stalo. Muselo to být.

NEJEZCHLEBOS / Vrah jsem...

SKOČDOPOLIS / Nejste vrah, to je blbost!

NEJEZCHLEBOS / Ale vždyť jsem ho zabil...

KONTOKORENTOS */vstoupí/* Co vy tady děláte?

NEJEZCHLEBOS / Já ho zabil...

KONTOKORENTOS / Neviděli jste tu Hippodroma?

NEJEZCHLEBOS / Já ho zabil...

SKOČDOPOLIS / Slyšíte, že ho zabil! On je rozčilený, vždyť ho zabil!

NEJEZCHLEBOS / Co jsem měl dělat, pane, bude aspoň pokoj!

KONTOKORENTOS / Cože, vy jste ho zabili?

SKOČDOPOLIS / Ano, aby byl konec tomu štvání!

NEJEZCHLEBOS / Teď to jdeme oznámit lidu, aby všichni věděli, že je po něm!!

KONTOKORENTOS / To uděláte dobře. Zburcujte město, přiveďte je sem! Já je povedu!

*/Skočdopolis a Nejezchlebos odběhnou/*

KONTOKORENTOS / Já povedu Abdéru, kam budu chtít, teď, když Hippodromos je mrtev!

#### SCÉNA PÁTÁ

*Kontokorentos, Hippodromos*

*/Hippodromos vstoupí, spatří Kontokorenta a zděšeně zaře. Kontokorentos se obrátí a také vykřikne/*

HIPPODROMOS / Hrůza! Strašidlo! Odstup, duchu!

KONTOKORENTOS / Proč nejste mrtev?

HIPPODROMOS / Já tě nedal zavraždit, neobtěžuj, fantóme!

KONTOKORENTOS / Neblázněte, Hippodrome, jsem živ a myslel jsem, že vy jste zavražděn.

HIPPODROMOS / Slyšel jsem vás chroptět.

KONTOKORENTOS / Hippodrome, to je mystifikace. Byli jsme oba podvedeni!

HIPPODROMOS / Viděl jsem vaše vrahy!

KONTOKORENTOS / A já vaše. Kdo to byl zabit?

HIPPODROMOS / Vraždili tady vedle.

KONTOKORENTOS / Bohové, tam je osel!

*/Oba vběhnou do zadních dveří/*

#### SCÉNA ŠESTÁ

*Paprikides, pak Hippodromos a Kontokorentos*

PAPRIKIDES */vběhne/* Kdo to křičí, kdo byl zabit?

HIPPODROMOS a KONTOKORENTOS */za scénou/* Osel!

HIPPODROMOS */vyjde/* Je mrtev!

KONTOKORENTOS */za ním/* Ještě dýchá. Je živ.



KONTOKORENTOS / *k Paprikidovi*/ Pro lékaře, rychle, než vykrvácí, běžte!  
PAPRIKIDES / *odbíhá*/ Kde je nejbližší doktor?  
KONTOKORENTOS / Pathologides!  
HIPPODROMOS / Homeopathos, hned naproti!  
/ *Ke Kontokorentovi*/ To vy jste dal zabít Osla, abyste vzal Stínařům Stín!  
KONTOKORENTOS / Blázníte, pro váš Stín bych zabil idol své strany? Život Oslův je životním zájmem jak pro mou stranu, tak pro vaši.  
HIPPODROMOS / Co se stane, zajde-li osel?  
KONTOKORENTOS / Nesmí zajít, nesmí vykrvácet, musí se zachránit. Co by tomu řekl lid?  
HIPPODROMOS / Lid to nesmí vědět!

SCÉNA SEDMÁ  
*Předešlí, Paprikides, První a Druhý lékař*

PAPRIKIDES / Zde je umírající, pane profesore, rychle, pánové, prosím!  
KONTOKORENTOS / Pánové, je nejvyšší čas.  
HIPPODROMOS / Zranění je smrtelné.  
PRVNÍ LÉKAŘ / *sladce*/ Ráčí být pacient privátním pacientem?  
DRUHÝ LÉKAŘ / *surově*/ Anebo je to na nemocenskou pokladnu?  
HIPPODROMOS a KONTOKORENTOS / Privátní!  
PRVNÍ LÉKAŘ / Nuž, pospěšme, pane kolego.  
DRUHÝ LÉKAŘ / Kde je?  
KONTOKORENTOS / Zde, prosím!  
/ *Lékaři odejdou k oslovi. Ostatní rozčileně přecházejí po scéně, po chvilce vyjdou lékaři*/  
DRUHÝ LÉKAŘ / Operace je nutná!  
PRVNÍ LÉKAŘ / Operace by byla neštěstím.  
Vyčkat do večera!  
DRUHÝ LÉKAŘ / Operovat, nebo neberu odpovědnost, pane kolego!

PRVNÍ LÉKAŘ / Nemohu vzít odpovědnost za operaci.  
KONTOKORENTOS / Pánové, co je, vydrží?  
DRUHÝ LÉKAŘ / Pardon, nejsme dosud s panem kolegou dohodnuti o terapeutice.  
HIPPODROMOS / Pánové, jeho život visí na nitce!  
PRVNÍ LÉKAŘ / Vědecká práce nepřipouští ukvapenost.  
DRUHÝ LÉKAŘ / Pane kolego, budeme tedy operovat?  
PRVNÍ LÉKAŘ / Stavím se proti tomu.  
DRUHÝ LÉKAŘ / Pak musíme svolat konzilium.  
HIPPODROMOS / Co bude s pacientem?  
PRVNÍ LÉKAŘ / Pacient počká, konzilium se dohodne. Opusťte nás, pánové.  
/ *Hippodromos, Kontokorentos a Paprikides odejdou*/

BALET LÉKAŘŮ

/ *První a Druhý lékař vstoupí k oslovi. Šest tanečnic v maskách a operačních kostýmech lékařů vstoupí a tančí balet, který paroduje zmatené, učené a bezradné konzilium. Lékaři postupně odtančí k zadním dveřím a posléze bezradně stanou před dveřmi. První a Druhý lékař vyjdou, tanečnice odejdou. Kontokorentos, Hippodromos, Paprikides vběhnou*/

VŠICHNI / Tak co, jak bylo rozhodnuto?  
PRVNÍ LÉKAŘ / Nebude se operovat.  
DRUHÝ LÉKAŘ / Ani se nebude vyčkávat, neboť pacient podlehl.  
/ *Hippodromos a Kontokorentos sklesnou*/  
PRVNÍ LÉKAŘ / Kam smíme, prosím, zaslati účty?  
PAPRIKIDES / Račte jít třeba se mnou.  
/ *Lékaři se ukloní a odcházejí s Paprikidem*/  
DRUHÝ LÉKAŘ / Kam máte cestu, pane kolego?  
PRVNÍ LÉKAŘ / Pomalu na oběd.  
DRUHÝ LÉKAŘ / Mohli bychom zajít na sklenku k Lippertosovi.



PRVNÍ LÉKAŘ / Výborně!  
*(Odejdu)*

SCÉNA OSMÁ  
*Hippodromos a Kontokorentos*

HIPPODROMOS / Všechno je ztraceno. Osel je mrtev. Stín, Stín, symbol našich požadavků, je také mrtev. Jak vysvětlím lidu, že Stín, za nímž jsem jej vedl, najednou zmizel, jak to zodpovím svým stoupencům?

KONTOKORENTOS / Z ničeho se nemusíte zodpovídat. Ani já se nebudu zodpovídat své straně. Spojíme se, Hippodrome.

HIPPODROMOS / Nikdy se s vámi nespojím, padouchu. Celý život jsem proti vám bojoval, potíral vaše kořistnictví. Páchnete hnilobou třídy, která se rozkládá. Jak chcete mluvit k národu, když váš soukromý život je plný hniloby a neřestí.

KONTOKORENTOS / Nechte můj soukromý život stranou.

HIPPODROMOS / Když je někdo pacholek doma, je pacholek i na ulici. Morálka vaší třídy vám dovoluje nosit parohy se vztyčeným čelem, parohy, víte! Kde je u vás smysl pro čest?

KONTOKORENTOS / Já myslím, Hippodrome, že jsme na tom stejně. Nejste sice z mé třídy, ale máte parohy také a oháníte se jimi vesele. Kde je váš smysl pro čest?

HIPPODROMOS / To je lež, sprostá urážka!

KONTOKORENTOS / Vždyť je obecně známo, že vaše žena si vydržuje Rekordikla.

HIPPODROMOS / Co to říkáte, mého nejlepšího přítele?

KONTOKORENTOS / Docela podle pravidel.

HIPPODROMOS / To je padoušství, to je svinstvo!

KONTOKORENTOS / Správně. Ale s tím se musí počítat. Jako já počítám s tím, že četní předáci vaší strany berou zvláštní odměny od mých ředitelů, vyprovokují-li stávky v pravý čas.

HIPPODROMOS / Vy obviňujete všechny ze špatnosti. Chcete mi vzít víru v lidi.

KONTOKORENTOS / Chci jenom redukovat. Věřte v lidi, ale počítejte s nimi, násobte lidmi, odmocňujte je, zachraňte civilizaci rozumem! Hippodrome, spojme se.

HIPPODROMOS / To by byla špatnost, zrada.

KONTOKORENTOS / Zrada strany, ale ne civilizace.

HIPPODROMOS / Jak to myslíte?

KONTOKORENTOS / Vytvoříme nového Osla a nový Stín. Vlezeme do kůže osla a povedeme Abdéru, kam budeme chtít. Lid bude mít Osla i Stín.

HIPPODROMOS / To vznikne nestvůra!

KONTOKORENTOS / Vznikne nový ideál. Vy dovedete fanatizovat, já dovedu počítat. Spojme se, než přijdou lidi a než bude pozdě.

HIPPODROMOS / A nebyl by to podvod? Svinstvo?

KONTOKORENTOS / Co na tom záleží? Neučínáte-li to, uvidí všichni, že Stín, pro který jste bojoval, jste neuhájil. Vysmějí se vám! Lid, vaše žena, všichni se budou smát vaší zkáze.

HIPPODROMOS / Smát se mi nikdo nebude. Nesmí! Když je tedy všechno špatnost, já budu také zlý. Kontokorente, stáhnout osla, ať to lítá, kam to lítá! My dva spolu uděláme nové dějiny.

KONTOKORENTOS / Věděl jsem, že rozum zvítězí. Rychle, než bude pozdě.

*(Odejdu dozadu)*



SCÉNA DEVÁTÁ

*Skočdopolis, Nejezchlebos, za nimi Lid*

SKOČDOPOLIS / Teď to, lidičky, uvidíte, že jsme vás sem netahali zbytečně.

NEJEZCHLEBOS / Tady se přesvědčíte, že už není ani Osel, ani Stín, že jste se hádali a vraždili pro nic za nic.

KRAMÁŘKA / Jen aby to bylo pravda, abyste nás netahali za nohu!

SKOČDOPOLIS / Vaši vůdci vás tahali za nohu, když vás vedli za něčím, co už vůbec není.

ZELINÁŘ / Co jste vůbec s oslem udělali?

NEJEZCHLEBOS / Zabili jsme ho!

LID / Chyťte je! Pověste je! Zločin! Zabili jste nám Osla! Vzali jste nám Stín! Na Tarpejskou skálu!

SKOČDOPOLIS / Ticho! Počkejte! To byl můj osel a my dva jsme se dohodli.

LID / Osel byl náš a náš byl Stín!

NEJEZCHLEBOS / Ticho! Náš byl osel i stín!

SKOČDOPOLIS / Náš byl ten celý pitomý spor!

KRAMÁŘKA / Pozor, panáčku, pozor na hubu!

ŽEBRÁK / Já do toho začínám vidět a mimoto jsem tady nejstarší. Já se tam podívám, jestli je ten osel mrtev, a uvidíme-li, že jsme se pletli, mají pravdu. Jestli je to podfuk, odnesou si to.

LID / Ano! Správně! Ať tam jde Neplechides!  
*/Žebrák odejde dozadu/*

SKOČDOPOLIS / Vždyť je to jednoduché, není osel, není také stín!

NEJEZCHLEBOS / Je jenom bída a hlad.

ŽEBRÁK */se vrátí/* Lidičky, osel je živ!

NEJEZCHLEBOS / Vždyť jsem ho zabil!

SKOČDOPOLIS / Lidi! Nesmrtelný osel!!

SCÉNA DESÁTÁ

*Předešlí, Hippodromos a Kontokorentos, oblečení za osla, vstoupí*

OSEL / Lide abderský!

LID / Osel mluví!!!

OSEL / Padněte na kolena a pozdravte mne zdvižením pravé ruky!

*/Lid poslechně/*

KONTOKORENTOS / Pryč je první Abdéra, Abdéra Oslova!

HIPPODROMOS / Pryč je druhá Abdéra, Abdéra Stínu!

OSEL / Nastává Třetí říše! Říše Osla a Stínu!

VŠICHNI */zdraví a volají/* Heilos!

OSEL / Jen stará čistá abderská rasa bude žít. Zahodte mozky, zapomeňte číst a psát, spalte vše, co bylo vymyšleno a napsáno, a slyšte hlas nové, třetí Abdéry:

AMPLIÓN / Mein Volk aus Abdera! Uns gehört der Sieg und der Krieg! Wir opfern gerne das Leben von Millionen! Weg mit der Kultur, her mit Kanonen und Gas! Nieder mit der Menschheit, nieder mit der Welt!

*/Tma/*

O P O N A



**Obraz devátý**  
**Bůh sud!**

*Před oponou*

*/Skočdopolis a Nejezchlebos vyjdou na předscénu/*

NEJEZCHLEBOS / Četl jste noviny?

SKOČDOPOLIS / Počkat, které?

NEJEZCHLEBOS / Dneska.

SKOČDOPOLIS / Zítřejší?

NEJEZCHLEBOS / Kdy jste vstával?

SKOČDOPOLIS / Pozdě.

NEJEZCHLEBOS / Tak to jste četl zítřejší večerník.

SKOČDOPOLIS / A včera večer jsem četl zítřejší raník.

NEJEZCHLEBOS / Dnešní asi vůbec nevyšly. To máme: raník, poledník, odpoledník, večerník...

SKOČDOPOLIS / ...a teď bude vycházet ještě půlnočník. O půlnoci, mezi večerníkem a raníkem.

NEJEZCHLEBOS / Ano, dva půlnočníky rovnají se obsahem jednomu...

SKOČDOPOLIS / ...rovnají se obsahem jedněm novinám. Je to totéž, ale není to tak sprosté...

NEJEZCHLEBOS / Teď prý budou vycházet noviny dopředu.

SKOČDOPOLIS / Ano, stoleté kalendáře. Veřejně činné osobnosti se budou chodit ptát: Pane redaktore, co mám, prosím vás, příštího čtrnáctého dubna? Tam mu to vyhledají a řeknou třeba: Opět skandální projev poslance toho a toho...

NEJEZCHLEBOS / To se nemusí chodit ptát, to je každý den. Ale špatné to bude pro osoby prominentní, pro diktátory. S kým se ti mají radit? Vůbec, když Dollfuss, Mussolini a Hitler plavou po vodě, kdo myslíte, že se první potopí?

SKOČDOPOLIS / Hitler, protože má pořád otevře-

nou hubu.

NEJEZCHLEBOS / Ano. Potom Mussolini. — Protože s jednou rukou ve vzduchu se nedá dlouho plavat. No a poslední Dollfuss.

SKOČDOPOLIS / Copak špunt se může potopit? Stran Dollfusse, tento pán se rozhodl, že se poradí o politické situaci s nějakou nadpřirozenou osobností. Chtěl jít nejdřív k Hospodinovi, ale pak si vzpomněl, že Rakousko tak dlouho zpívalo: „Zachovej nás, Hospodine“, až se Hospodin jaksi nezachoval...

NEJEZCHLEBOS / ...tak šel k bohovi, který se ještě jakžtakž zachoval, a to byl Zeus. Předvedeme vám, co Zeusovi pověděl a co Zeus mu prokovoal.

SKOČDOPOLIS a NEJEZCHLEBOS */zpívají/*

B Ů H S U Ď !

1

To vám bylo po světové válce divadlo,  
Jak to špatně dopadlo, Rakousko se rozpadlo.  
Tenkrát ještě Vídeň držela s Paříží krok,  
Ale dnes je nám Vídeň velká jak starý kaiserrok.  
Politiku obstaraj cizí diplomati,  
Bella gerunt alii a Austria platí.  
Proč já, chudák malej, nejsem o kousek větší,  
Sotva jsem zahnal rudé, už mám hnědé  
nebezpečí.

Zeus, historie znalec,  
Prorokoval, sklopiv palec:  
Vinu dávám císaři a králi,  
Tahat za něj kaštany, to pálí.  
U dvou ohňů pečeš se jak herink,  
Dělník má hlad, sežere tě Göring!

SKOČDOPOLIS / Nyní slyšte, jak s Jovišem hovořil  
Mussolini:

SKOČDOPOLIS a NEJEZCHLEBOS */zpívají/*



Od těch dob, co s fašisty jsem ved pochod na Řím,  
Aniž se sám opařím, vždycky něco zavařím.  
Občas kanón, aeroplán se Maďarsku dodá,  
Ať se vztekem ohlodá celá ta Malá dohoda!  
Historie bez lásky nové svazky tvoří:  
Ať mi nikdo neleze k Jaderskému moři!  
Ta bota, co Itálie vyfasovala,  
Už je mi dávno malá, Eia, Eia, Allala!

Zeus, starý znatel Říma,  
Tento posudek zahřímá:  
Proti hladu stvořil jsem vám jídlo,  
Na černou košili vemte mýdlo!  
Nelituju, že jsem stvořil tvory,  
Šláp jsem vedle, tvoře diktátory.

NEJEZCHLEBOS / Další vypravil se do nebe...

SKOČDOPOLIS / ...der schöne Adolf.

NEJEZCHLEBOS / Přišel k bohu biblickému a před-  
stavil se: Ich stelle mich vor: Adolf Hitler, der  
Reichskanzler.

SKOČDOPOLIS / Pámbu povídá: Enchanté. Ich  
bin Gott der Gerechte.

NEJEZCHLEBOS / Hitler zvolal: Zase jeden žid!  
a šel k Zeusovi, bohu čistokrevnému.

SKOČDOPOLIS a NEJEZCHLEBOS /zpívají/

Sám jsem válku prožil jako hrdinný frajtr,  
Jakmile bylo po ní, řku: So geht es nicht weiter.  
Z Versailles a Locarna svět nový se narodil,  
Ale mně se nehodil, proto mám úderný oddíl.  
Ich führe das Volk a vůbec nečekám vděku,  
Vedu Německo z dneška až do středověku.  
Každý socan, žid, demokrat přede mnou zalez,  
Ať máme všude dales, jen když Deutschland  
über alles!

Zeus, starý hromovládce,  
Odušil břitce a krátce:  
Teutonové vždycky měli vlohy  
Přti krev a nosit volské rohy.  
Ať si Adolf k středověku míří,  
Aspoň ho tam najdu na pranýři.

SKOČDOPOLIS / Za Československo jsme se na-  
bídli dojt k Diovi sami a ptali jsme se vlivných  
kruhů, co se smíme zeptat.

NEJEZCHLEBOS / I bylo nám odpověděno neoby-  
čejně jasně:

SKOČDOPOLIS a NEJEZCHLEBOS /zpívají/

Zeptat se můžete vše, leč smíte jen říci  
To, co řekli státníci ve vládní koalici.  
Tím se dospěje, pokavád se toho týče,  
K nestrannému názoru podle stranického klíče.  
Samozřejmě patří ten případ do komise,  
Která samozřejmě dle klíče sestaví se.  
Tím se na všech stranách docílí plné shody,  
Což povede k rozbrojům, čímž uplyne plno vody.

Zeus se trochu zamračil  
A rozpačitě naznačil:  
Jsem jen bohem, ne jurisdoktorem,  
Nechci nic mítí s vaším cenzorem.  
Vraťte se pěkně k své vládě zpátky,  
Na tohleto je i Zeus krátký!



**Obraz desátý**  
K čemu je osel?

*Soudní síň jako v obraze pátém. Apokalyptické bouřlivé osvětlení.*

**SCÉNA PRVNÍ**

*Hekatomba, Rekordikles, Synekdocha, Dámy a Lid  
abdérský, Skočdopolis a Nejezchlebos  
/Všichni jsou přepadlí, vyhladovělí a rozedraní.  
Skočdopolis a Nejezchlebos v poutech/*

VŠICHNI /jeden přes druhého jim spílají/ Vrahové!  
Chtěli zapálit radnici! Zrádcové! Provokatéři!  
Upálíme je! Na smrt!

KRAMÁŘKA / Nečekejte na soud!

ŽEBRÁK / Soud je nutný. Musíme ukázat světu,  
co je to usměrněná spravedlnost!

AMPLIÓN / Pozooorr! Vůdce přichází! Pozorrr!  
Už se blíží! Lid líbá jeho stopy! Pozorrr!!  
Vstupuje do soudní budovy! Pozorrr!! Vůdce  
přichází!

**SCÉNA DRUHÁ**

*Předešlí, Osel, Paprikides, pak Dionýsos  
/Osel, v němž jsou Kontokorentos a Hippodromos, za  
fanfár vstupuje, za ním Paprikides v slavnostní říze/*

VŠICHNI / Heilos!

SKOČDOPOLIS / Lidi, mějte rozum, neblbněte,  
vždyť to není můj osel! To je maškara!

VŠICHNI /řvou/ Ticho!!

NEJEZCHLEBOS / To je někdo převlečený, má  
bačkory, a ne kopyta, to vůbec ani osel není!  
Vzpamatujte se!

LID /řve/ Na smrt s nimi!!

PAPRIKIDES / Počkejte na rozsudek, pak budou  
rachejtle.

/Zahřmí/

DIONÝSOS /vstoupí/ Abdéro, probud se!

PAPRIKIDES / Už jsem vás jednou zavřel pro  
podvod. Zatýkám vás opět.

DIONÝSOS / Nedotýkejte se boha, blázniví smrtel-  
níci! Zakazuji slavit osla. Střezte se hněvu  
Dionýsova!

/Zahřmí/

ŽEBRÁK / Jsi-li Dionýsos, jsi syn Diův, jsi-li syn  
Diův, dokaž nám to a uvěříme.

LID / Dokaž to!

DIONÝSOS / Ať tedy Luna posune svůj kotouč  
před Héliovu líc a zatmí zárnou Slunce tvář.  
Tak rozkazují já, Dionýsos bůh.

/Tma a zmatek/

Hej, vy holoto potrhlá, hleďte teď Osla a hle-  
dejte si Stín.

VŠICHNI / Hrůza a trest! Nevidíme Vůdce!  
Ztratili jsme Stín!

NEJEZCHLEBOS / Kde je váš spor a kde je pravda?  
Slunce zalezlo a nevidíte si na špičku nosu!

SKOČDOPOLIS / Osel nerozřeší vaše pitomé spory  
a stínem se nikdo z vás neuživí!

VŠICHNI / K čemu je teď Osel?

SKOČDOPOLIS / Na zázraky ne! K jídlu, čeládko  
hladová!

NEJEZCHLEBOS / Na guláš a do salámů!

ŽEBRÁK / To by bodlo!

VŠICHNI / Sníme osla, dej mi kousek. Hurááá. Já  
rád játra!

/Zmatek. Mlaskání. Světlo. Všichni ohlodávají kosti  
z osla, který zmizel/

SKOČDOPOLIS a NEJEZCHLEBOS / A jakej byl osel?

VŠICHNI / Dobrej!

SKOČDOPOLIS a NEJEZCHLEBOS / A jak je vám?



VŠICHNI / Krásně!

DIONÝSOS / Ani chutí se vaši vůdcové od osla  
nelišili.

SKOČDOPOLIS a NEJEZCHLEBOS /k publiku/

Hle, tady napapané bůh Dionýsos má lidi,  
Zeus je sám stvořil, život všem může jim dát  
Jen chleba každodenní a práce, která chleba dává.

Vy jste to tu viděli, vy jste se smáli tomu,  
Jak lidi hloupí byli a po jídle jak dostali rozum.  
Dbejte, ať každý má chléb, moudrý bude celý svět.

VŠICHNI /zpívají/

Pak budeme lidi,  
Nebudeme partaje,  
Každý z nás uvidí,  
V čem ta chyba je.  
Teď se neví, kudy na to,  
Jeden volá: Zrušte zlato.  
Tamten po něm hází bláto,  
Ten ví, kolik tamten krade,  
Staří volaj: Zkroťte mladé!  
Ten to řeší čistou rasou,  
Stát brečí nad prázdnou kasou,  
Kdo prej šetří, ten má za tři.  
Slovani jsou všichni bratři.  
Národ volá: Chceme práci!  
Továrny se nevyplácí,  
V dolech se nefará.  
A v takové situaci  
Zazní fanfára:  
Že přišel  
Spásonosný osel,  
Už se věří oslovi,  
Jen když nás ten osel  
Hlučně osloví.

O P O N A

K O N E C



Zfanatizovaný abderský lid